

COMMISSIE VOOR DE FINANCIËN  
EN DE BEGROTING

COMMISSION DES FINANCES ET  
DU BUDGET

van

du

WOENSDAG 25 NOVEMBER 2015

MERCREDI 25 NOVEMBRE 2015

Voormiddag

Matin

De vergadering wordt geopend om 10.29 uur en voorgezeten door de heer Eric Van Rompuy.  
La séance est ouverte à 10.29 heures et présidée par M. Eric Van Rompuy.

De **voorzitter**: Vraag nr. 5934 van mevrouw Lahaye-Battheu wordt omgezet in een schriftelijke vraag.

**01** Vraag van de heer Peter Vanvelthoven aan de minister van Financiën, belast met Bestrijding van de fiscale fraude, over "het onderzoek over de meerwaarde van overheidsparticipaties" (nr. 7095)

**01** Question de M. Peter Vanvelthoven au ministre des Finances, chargé de la Lutte contre la fraude fiscale, sur "l'enquête relative à la plus-value des participations publiques" (n° 7095)

**01.01** **Peter Vanvelthoven** (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de regering stelde in de zomer twee zakenbanken, Leonardo en Nomura, aan om de waarde van de staatsparticipaties te berekenen en de strategische opties voor de betrokken bedrijven op een rijtje te zetten.

Uit de voorlopige versie blijkt dat Belfius wordt gewaardeerd op 6,2 tot 7,2 miljard euro. De verwachting zou zijn dat Belfius eind 2016 verkoopklaar is.

Mijnheer de minister, ik verneem graag van u wanneer u het definitieve, volledige rapport verwacht. Zal deze studie zorgen voor een versnelde oplossing voor de ARCO-coöperanten? Ik vermoed immers dat het ene onlosmakelijk is verbonden met het andere.

Wordt in die berekening ook rekening gehouden met de miljarden waarborgen aan Dexia waarvoor de Belgische Staat garant staat?

De oefening van die twee zakenbanken is genomen in het licht van een mogelijke verkoop om de overheidsschuld te doen dalen. Wordt een eventuele eenmalige opbrengst ook afgewogen tegen de jaarlijkse dividendenstroom waar men zicht op heeft? Of bent u nog niet zover in de afweging?

Zijn er reeds plannen of gesprekken over een mogelijke verkoop? Worden hierbij voorwaarden opgelegd met betrekking tot financiering van de gemeenten en de reële economie, of een verkoop aan Belgische spelers?

Wat betekent dit voor het personeel van de bank? Hoe worden de andere financiële aandelen van Ethias en BNP Paribas gewaardeerd?

**01.02** Minister **Johan Van Overtveldt**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Vanvelthoven, het rapport is zeer recent voorgelegd aan de raad van bestuur van de FPIM. Dit is trouwens ook zeer snel in de pers gekomen, zoals wel vaker gebeurt in dergelijke situaties. Ik heb wel nog gesprekken gepland met zowel de raad van bestuur van de FPIM als met vertegenwoordigers van Leonardo en Nomura om over een aantal punten uit het rapport over een aantal specifieke onderdelen verdere toelichting en de nodige verklaring te krijgen.

Wat betreft waarderingscijfers zou ik dan ook nog wat voorzichtigheid aan de dag willen leggen en mij niet al te veel willen vastpinnen op de cijfers die in de pers circuleerden.

Voor de rest kan ik mij aansluiten bij de opmerkingen die ik gisteren heb gemaakt naar aanleiding van de discussie over de beleidsnota Financiën. De waardering van die overheidsaandelen zijn natuurlijk een belangrijk gegeven in heel deze discussie. Het gaat echter om veel meer dan de vraag of wij hiervoor 6 of 7

miljard euro zouden ontvangen bij een eventuele privatisering.

Ik meen dat financiële participaties grondig moeten worden bekeken met het oog op de betekenis van een bank als Belfius op de financiële markt en de financieringsmarkt in België, zowel voor particulieren als ondernemingen. Eventuele beslissingen ter zake in de schoot van de regering maken volgens mij integraal deel uit van het beslissingsproces, net zoals de waardebepaling van die participaties.

Wat betreft ARCO moet uiteraard worden bekeken wat de gevolgen zijn van de waardebepaling die nu is gebeurd en hoe dit is geïntegreerd. Dit is echter pas enkele dagen geleden gebeurd. Ik heb dan ook nog niet de kans gehad om grondige gesprekken te voeren met vertegenwoordigers van Leonardo en Nomura enerzijds, en de raad van bestuur van de FPIM anderzijds. Dit zal evenwel in de komende dagen gebeuren.

**01.03 Peter Vanvelthoven** (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik begrijp dat u een en ander nog moet bekijken en bespreken. U heeft het ter zake over "de komende dagen". Ik neem dan ook aan dat u vóór het einde van dit jaar een duidelijk zicht wil krijgen op dit dossier?

*Het incident is gesloten.*  
*L'incident est clos.*

**02 Vraag van de heer Peter Vanvelthoven aan de minister van Financiën, belast met Bestrijding van de fiscale fraude, over "de problemen bij Tax-on-web" (nr. 7097)**

**02 Question de M. Peter Vanvelthoven au ministre des Finances, chargé de la Lutte contre la fraude fiscale, sur "les problèmes liés à Tax-on-web" (n° 7097)**

**02.01 Peter Vanvelthoven** (sp.a): Mijnheer de minister, Tax-on-web komt in de commissie regelmatig aan bod. Een aantal maanden geleden heb ik een probleem bij u aangekaart toen bleek dat het nieuwe systeem niet langer automatisch de optimale verdeling doet van de aftrek bij gehuwde koppels die een lening voor 2005 afsloten.

Die service werd vroeger wel verleend. Dus heel wat belastingplichtingen zullen daardoor benadeeld zijn en grote sommen te veel hebben betaald of zullen moeten betalen als de aanslag in de bus valt.

U hebt toen gezegd dat het niet mogelijk was om een optimalisatie in te stellen, maar dat er wel de mogelijkheid is om de verdeling te simuleren om tot de meest voordelige situatie te komen.

In antwoord op mijn vorige vraag zei u: "De FOD Financiën werkt momenteel aan extra duiding voor de gebruikers van Tax-on-web in de vorm van een pop-up, die zal verschijnen bij het invullen van de betreffende codes".

Mijnheer de minister, als er kan worden gesimuleerd wat het meest voordelig is, waarom kan die meest voordelige formule dan niet automatisch worden toegepast? In hoeverre is de extra duiding ondertussen uitgewerkt en toegepast? Zijn de burgers op de hoogte gebracht van het feit dat ze om een rechtzetting kunnen vragen? Zo ja, hoe is die communicatie dan gebeurd?

**02.02 Minister Johan Van Overtveldt:** U verwees naar uw schriftelijke vraag van 16 juli over Tax-on-web. In het antwoord op de parlementaire vraag nr. 511 van de heer Deseyn van 11 augustus verwijs ik onder meer naar de problematiek van de uitrol van de zesde staatshervorming, die een aanrekening in de vier fiscale korven mogelijk maakt.

Zo dient een onderscheid te worden gemaakt tussen twee soorten van optimalisatie, met name een verticale en een horizontale optimalisatie. Met de verticale optimalisatie wordt een verdeling van de kapitaalaflossingen en de premies van levensverzekeringen over de vier fiscale korven bedoeld, terwijl de horizontale optimalisatie van toepassing is bij een gezamenlijke aangifte en betrekking heeft op de verdeling van een bepaalde uitgave tussen beide partners.

Om een optimalisatie te kunnen uitvoeren, moet de belastingplichtige dus zelf de keuze maken welke situatie voor hem het meest voordelig is. Vandaar dient de belastingplichtige zelf simulaties uit te voeren via de berekeningsmodules in Tax-on-web of via tax-calc om de verschuldigde belastingen in de diverse scenario's te berekenen.

De uitwerking van een meer algemene optimalisatie vraagt, zo verneem ik bij de FOD, substantieel meer tijd en vereist een analyse van het nut en het aantal mogelijke gebruikers ervan. Bovendien zal elke wijziging inzake die materie, die door de Gewesten wordt doorgevoerd, de kosten van de optimalisatie verder verhogen. Op 1 juli kwam er een pop-up in Tax-on-web om te verduidelijken dat de verdeling van de bedragen tussen bepaalde codes niet automatisch wordt doorgevoerd en dat de belastingplichtigen de optimale verdeling kunnen berekenen via simulaties.

**02.03 Peter Vanvelthoven** (sp.a): Mijnheer de minister, mijn vraag ging niet echt over de keuzes die de belastingplichtigen moeten maken uit de vier korven, maar wel over de automatische verdeling tussen twee partners, bijvoorbeeld man en vrouw, zoals dat vroeger ook altijd het geval was.

Ik begrijp dat de pop-up er gekomen is, maar ik begrijp dat er voor de rest qua extra duiding of inzake het feit dat mensen een rechtzetting kunnen vragen, eigenlijk geen actieve communicatie gevoerd is vanuit de FOD Financiën, vanuit de fiscus.

*Het incident is gesloten.  
L'incident est clos.*

**03 Vraag van de heer Peter Dedecker aan de minister van Financiën, belast met Bestrijding van de fiscale fraude, over "de fiscale behandeling van vakbondspremies en -bijdragen" (nr. 7112)**

**03 Question de M. Peter Dedecker au ministre des Finances, chargé de la Lutte contre la fraude fiscale, sur "le traitement fiscal des primes et des cotisations syndicales" (n° 7112)**

De **voorzitter**: Ik luister met veel belangstelling naar de vraag en het antwoord van de minister. U hebt het woord, mijnheer Dedecker.

**03.01 Peter Dedecker** (N-VA): Mijnheer de voorzitter, ik begrijp dat u gepassioneerd bent door de problematiek, ik ook uiteraard, anders zou ik de vraag niet stellen.

De **voorzitter**: Het thema interesseert mij wel.

**03.02 Peter Dedecker** (N-VA): Mijnheer de minister, u en ook de voorzitter van de commissie weet ongetwijfeld dat er in heel wat cao's een afspraak is gemaakt dat de werkgever ten bate van de werknemers aangesloten bij een vakbond, een premie uitbetaalt aan die vakbonden. De betrokken werknemers kunnen de premie uitbetaald krijgen van de vakbond of er een korting op hun lidmaatschap van de vakbond mee verkrijgen.

Ik verwijs u graag naar de administratieve commentaar bij de inkomstenbelasting, namelijk nummer 31/5. Die somt de eigenlijke bezoldigingen op die in beginsel ten name van de werknemers belastbaar zijn. Dat is een zeer uitgebreide opsomming die, naast het loon of wedde, ook de fooien, commissielonen, vakantiegeld, presentiegelden en zelfs vergoedingen voor slijtage van gereedschap omvat. Onder punt 9 staat er ook – ik citeer – “de sociale vergoedingen toegekend aan werknemers die bij een vakbond aangesloten zijn (vakbondspremies ongeacht of zij in geld of in natura, bijvoorbeeld in de vorm van documentatie of van een boekenbon, worden toegekend)”.

In 1971 heeft de toenmalige minister van Financiën echter om praktische redenen – stelt men – aan de vakbonden de toestemming gegeven om de vakbondspremies niet aan de bedrijfsvoorheffing te onderwerpen en om ze niet op de individuele fiches te vermelden. Tot 135 euro moeten er bovendien ook geen sociale bijdragen op worden betaald. 1971 ligt al zeer lang achter ons.

De **voorzitter**: De minister van Financiën was toen de heer Snoy et d'Oppuers van de PSC. Hij heeft ook de btw ingevoerd.

**03.03 Peter Dedecker** (N-VA): Ik dank u, mijnheer de voorzitter. Ik kende die man niet persoonlijk, want ik was toen nog niet geboren.

De **voorzitter**: Dat was een zeer degelijke man van adel en hij was minister van Financiën.

**03.04** **Peter Dedecker** (N-VA): Dat is geweldig, ik denk dat wij zelfs een documentaire aan hem kunnen wijden.

Het is dus al een tijdje geleden, ondertussen is het 2015. Wij leven in een behoorlijk geïnformatiseerde samenleving, waarin men vragen kan stellen over praktische redenen om een soort fiscaal gunstregime voor vakbonden en vakbondspremies in stand te houden.

Bovendien kan men daar natuurlijk nog meer vragen over stellen. Die bepaling is in de cao's gekomen om de sociale vrede te garanderen, maar de afgelopen twee jaar heb ik daar weinig van gezien. Tot zover mijn opmerkingen in verband met de vakbondspremie.

Daarnaast kunnen werknemers, zelfstandigen en genietters van werkloosheids- en invaliditeitsuitkeringen ook de vakbondsbijdrage, het lidgeld dat men betaalt aan de vakbond, als aftrekbare beroepskosten inbrengen. Voor werknemers kunnen we daarover praten; men zou kunnen zeggen dat het representatiekosten betreft. Ik heb echter wel serieuze vragen bij de aftrekbaarheid als beroepskosten voor werklozen en bruggepensioneerden. Lidgeld van een vakbond zien als beroepskosten voor een werkloze of een bruggepensioneerde vind ik toch wel bijzonder raar. Ik meen dat elke inspanning om aan werk te geraken, om bijscholing te volgen of om cursussen te volgen, uiteraard aftrekbaar is, maar dat geldt toch niet voor het lidgeld van de vakbond die de uitkering uitbetaalt, terwijl die vakbond zelf al gefinancierd wordt door de overheid via een administratievergoeding.

Mijnheer de minister, ten eerste, zijn er vandaag nog redenen voor de praktische vrijstelling van belasting voor de vakbondspremies? Is dat nog verdedigbaar?

Ten tweede, bent u bereid om de vrijstelling af te voeren en ficheplicht in te voeren voor de vakbonden die de premie ontvangen? De invoering van de ficheplicht kan bij koninklijk besluit. Op welke termijn denkt u dat desgevallend te doen?

Ten derde, bent u van mening dat de aftrekbaarheid van de vakbondsbijdrage, het lidgeld, als beroepskosten voor werklozen en bruggepensioneerden vandaag nog verdedigbaar is? Is dat nog van deze tijd?

Ten vierde, als men de aftrekbaarheid van de vakbondsbijdrage afschaft en men de premies effectief belast, dan levert dat natuurlijk een pak geld op. Ik heb daarover ook al een cijfer gelost in de media. Het is natuurlijk de bedoeling om dat terug te geven aan de mensen. Vandaar de vraag met hoeveel het belastingvrij minimum in dat geval zou kunnen toenemen om van een budgetneutrale operatie voor de overheid te spreken. Dat zou dus een soort minitaxshift zijn, terwijl het geld absoluut terug gaat naar de belastingbetaler.

Als laatste, ziet u nog andere praktische redenen om die aanpassingen al dan niet te doen?

**03.05** Minister **Johan Van Overtveldt**: Mijnheer Dedecker, ik vat mijn antwoord samen in drie punten.

Ten eerste, in de toelichting bij de aangifte van de personenbelasting voor het aanslagjaar 2015 wordt duidelijk vermeld dat de vakbondspremie een belastbare vergoeding is, die moet worden aangegeven. Wel klopt het dat in het blijkbaar gezegend jaar 1971 de toenmalige minister van Financiën om praktische redenen aan de vakbonden de toelating heeft verleend om de vakbondspremie niet aan de bedrijfsvoorheffing te onderwerpen en ook niet op de individuele fiches 281.10 en samenvattende opgave 325.10 te vermelden. Aangezien de vroeger ingeroepen praktische redenen nu niet echt meer relevant zijn vanwege de informatisering van heel het proces, zal ik samen met mijn administratie bekijken of er zich ter zake mogelijk een wijziging opdringt.

Ten tweede, de vakbondsbijdragen hebben in principe de aard van beroepskosten die van de beroepsinkomsten mogen worden afgetrokken. Omtrent die principiële aftrekbaarheid kan er geen betwisting zijn, omdat die bijdragen beantwoorden aan de wettelijke criteria om als beroepskosten te worden afgetrokken. In hoeverre die kosten of andere aftrekbare kosten effectief aftrekbaar moeten blijven, dient uiteraard het onderwerp uit te maken van een meer omvattend onderzoek, dat zou kunnen plaatsgrijpen in het kader van een vereenvoudiging van de inkomstenbelastingen.

Ten derde, gelet op de beperkte antwoordtermijn voor mondelinge vragen is het niet mogelijk gebleken om een berekening te maken van de opbrengst van de afschaffing van de aftrekbaarheid van de bijdragen en de effectieve belasting van de premies en van de omzetting ervan in de verhoging van het belastingvrij minimum, zoals door u in perspectief gezet of gevraagd. Daarom zou ik u willen vragen om daarover een schriftelijke vraag in te dienen, met het oog op een concreet antwoord daarop.

**03.06 Peter Dedecker (N-VA):** Mijnheer de minister, bedankt voor uw antwoord. Uw laatste suggestie zal ik zeker ter harte nemen, ik zal direct een schriftelijke vraag indienen voor de precieze berekening en ook vragen met hoeveel het nettoloon van de mensen zou kunnen stijgen als wij die minitaxshift doorvoeren, als ik dat zo mag zeggen.

De premie is inderdaad duidelijk omschreven in de toelichting bij het aanslagbiljet van de personenbelasting, zoals u zegt. Het lijkt mij duidelijk dat de premie aangegeven moet worden. Ik vraag mij daarbij af of de aangiftes daarop ook gecontroleerd worden en of er mogelijkheden bestaan tot controle daarop. Volgens mij moeten we aan de mensen duidelijk maken dat de premie aangegeven moet worden, maar opvolging is eveneens noodzakelijk door middel van effectieve controle. De praktische regeling omtrent de ficheplicht is een instrument om de aangiftes te controleren. Ik kijk dan ook uit naar de wijzigingen die u ter zake zult voorstellen.

*Het incident is gesloten.  
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: De heer Calomne zal straks komen voor zijn vraag nr. 7215, want hij zit nu in de commissie voor de Landsverdediging, waar hij ook een mondelinge vraag stelt. Van de heer Deseyn heb ik niets vernomen omtrent zijn vraag nr. 7225.

**04 Vraag van de heer Kristof Calvo aan de minister van Financiën, belast met Bestrijding van de fiscale fraude, over "de financiering van de taxshift" (nr. 7263)**

**04 Question de M. Kristof Calvo au ministre des Finances, chargé de la Lutte contre la fraude fiscale, sur "le financement du tax shift" (n° 7263)**

Mijnheer Calvo, ik heb wel een probleem met uw vraag, want u pleegt plagiaat. Hebt u toelating gevraagd aan de auteur?

**04.01 Kristof Calvo (Ecolo-Groen):** U zult merken dat ik het onderaan mijn schriftelijke neerslag heb vermeld: "Bij voorbaat dank voor uw antwoorden, Kristof Calvo, Volksvertegenwoordiger (Met input van commissievoorzitter Eric Van Rompuy)".

Het is inderdaad een beetje een bijzondere vraagstelling, het was ook een heel eenvoudige vraag om in te dienen, want het is inderdaad de letterlijke overname van de jongste blogpost van de commissievoorzitter, over de financiering van de taxshift. Ik heb de blogpost hernomen, omdat ik denk, mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister – ik heb het ook gisteren gezegd – dat het niet goed is dat er daarover nog heel veel vragen blijven.

Mijnheer de voorzitter, men heeft mij er trouwens op gewezen dat ik blijkbaar ook typo's en schrijffouten heb overgenomen uit uw blog. Als u ooit zou zoeken naar iemand om uw blog na te lezen, ik wil daarbij steeds helpen, bij wijze van tegenprestatie.

Alle gekheid op een stokje, ik heb een aantal vragen die ik samen met de commissievoorzitter stel. Zo is er de flou rond een aantal geplande belastingverhogingen, kaaimantaks, fiscale fraude, terugverdieneffecten, redesign. Kunnen de verwachte 950 miljoen euro rentelasten tegen het einde van de regeerperiode worden gerealiseerd?

Volgende vraag moet ik misschien nog hernemen ten aanzien van de minister van Begroting. "Waar gaan ze bij de overheidsuitgaven nog miljarden vinden om te besparen? In de primaire uitgaven bij justitie, veiligheid, asiel- en vluchtelingenbeleid, defensie? Of in de ziekteverzekering? Maggie haar zakken zijn dicht. Of in de werkloosheid? Kris Peeters vindt dat hij al genoeg heeft bespaard. Of in de pensioenen?"

Ik wil er nog één citeren. "Hopelijk zijn we niet in de onzalige paarse Verhofstadt-Vande Lanotteperiode

beland waarbij belastingverlagingen zichzelf gingen terugverdienen en de rentemeevallers werden opgesoupeerd." Daar verschil ik van mening met u, mijnheer de voorzitter. Ik weet dat CD&V nog steeds een trauma heeft van die twee beleidsperioden dat ze er niet bij was. Maar paars-groen is een periode waarnaar heel veel mensen, waaronder ondergetekende, heimwee hebben. Want toen waaide er toch een heel andere wind dan de conservatieve wind, die er vandaag waait. Wij hebben toen trouwens ook de geweldige Lambermontstaatshervorming gerealiseerd, mijnheer Vuye, een van de drie staatshervormingen die wij hebben doorgevoerd.

De **voorzitter**: Stel uw vraag aan de minister op basis van de tekst. U hoeft niet uit te weiden.

**04.02 Kristof Calvo** (Ecolo-Groen): Op de eerste staatshervorming die de heer Vuye weet te onderhandelen en te laten goedkeuren is het nog altijd wachten. Kortom, mijnheer Van Overtveldt, er is andermaal een kans om een en ander te verduidelijken over de taxshift. Met dank aan collega Van Rompuy voor het voorbereidende werk. Onder burgers en onze bedrijven dringen daar terecht samen met ons op aan.

Mijnheer Van Rompuy, er is trouwens een vacature uitgeschreven voor een stafmedewerker Begroting en Fiscaliteit bij onze fractie. Als u na uw voorbereidend werk zin hebt om nog meer mee te werken aan onze fractiewerking, dan hebt u de mogelijkheid.

De **voorzitter**: Ik heb uw programma "Groen met een visie" gelezen. Als medewerker zou ik onmogelijk een tekst kunnen schrijven waarin ik de belastingen de volgende jaren met 8 à 9 miljard euro verhoog. Dat moet u aan mij niet vragen. Ik zal niet solliciteren.

Mijnheer de minister, u mag antwoorden, ook al hebt u dat gisteren al gedaan.

**04.03 Minister Johan Van Overtveldt**: Ik zal het iets gedetailleerder doen, zij het dat dat soort van antwoorden en toelichtingen de komende weken aan de orde van de dag zullen zijn. Enige herhaling heeft in deze ook zin.

In verband met de opbrengst van de al genomen maatregelen bevestig ik de door u aangehaalde cijfers, mijnheer Calvo, uit uw schriftelijke vraagstelling, zoals die bij mij voorligt en uit de door u uitvoerig toegelichte bronnen. De ramingen inzake de doorkijkbelasting zijn gebaseerd op gegevens van de Nationale Bank en de FOD Financiën. De maatregel is al uitvoerig besproken in de commissie voor de Financiën, alsook de budgettaire fiche, die uiteraard beschikbaar blijft bij het Rekenhof.

De twee andere bedragen dienen niet om de taxshift te financieren. De terugverdieneffecten door hogere inkomsten en lagere uitgaven door onder meer de verbeterde concurrentiepositie en de breedvoerige impact daarvan in een economie als de Belgische en het feit dat er door de taxshift meer mensen aan het werk zijn, zullen helpen om de begroting te saneren. Sta mij toe om nog eens te benadrukken, zoals ik gisteren ook al zei, dat we uitgaan van een in internationale context conservatieve inschatting van de effecten van de taxshift: 900 miljoen euro en 11 % van de inspanning. Internationale voorbeelden gaan al snel in de richting van 15 tot 20 % als terugverdieneffect van dergelijke operatie.

De rentelasten zouden volgens recentere ramingen, onder andere op basis van nieuwe hypothesen als gevolg van de evoluerende omgeving, afnemen van 10,653 miljard in 2015 naar 9,663 miljard euro in 2018, en naar 9,844 miljard in 2019.

De neerwaartse herziening van de fiscale inkomsten met 882 miljoen euro bij de jongste begroting had niet direct te maken met de ontwikkelingen inzake de economische groei. Het gaat om de voorafbetalingen, naar rato van 715 miljoen euro, en btw naar rato van 167 miljoen euro.

Op het vlak van de voorafbetalingen wordt er voortaan van uitgegaan dat een bepaald aantal maatregelen er geen weerslag op zal hebben, bijvoorbeeld de verlaging van het referentiepercentage van de notionele intrest, de intercommunales en de diamanttaks.

De neerwaartse herziening bij de btw gebeurde op basis van de ontvangsten van de maand augustus, die pas bekend werden na de publicatie van het verslag van het monitoringcomité. De minderopbrengst daar is toe te schrijven aan een sterke stijging van de btw-terugbetalingen.

De raming van de ontvangsten houdt expliciet rekening met de verwachte economische evolutie, en dat op

meer verfijnde wijze dan een eenvoudig verband met de stijging van het bbp. Er wordt bijvoorbeeld rekening gehouden met de elasticiteit van de groei, die licht verschilt van de elasticiteit van de inflatie, om maar één belangrijk voorbeeld in dat verband te geven.

Mijn administratie brengt in haar methode de ontvangsten van de verschillende belastingen expliciet in correlatie met de economische referentievariabelen, die relevant blijken te zijn. De ramingen van de ontvangsten zijn gekoppeld aan de beschikbare ramingen van de economische referentievariabelen, en meer precies aan de door het Federaal Planbureau gepubliceerde economische begroting.

Dat wordt elk jaar in detail weergegeven in de algemene toelichting. De regering heeft bij de opstelling van haar begroting dus wel degelijk rekening gehouden met wat op dat moment beschikbaar was aan economische vooruitzichten.

Tot slot blijft het de doelstelling een structureel evenwicht in de begroting van alle overheden gezamenlijk te bereiken in 2018. De taxshift is tot dan volledig gefinancierd. De 100 euro extra nettomaandloon, waarvan sprake, staat dan ook niet ter discussie. Om de begroting in evenwicht te krijgen, zal echter heel duidelijk nog een inspanning nodig zijn, alsook om dat evenwicht nadien te bewaren, wanneer de bijkomende lastenverlaging van 2019 en 2020 ingevoerd zullen worden. Ik herhaal: noch de eerste minister noch ikzelf hebben er ooit enige twijfel over laten bestaan dat bijkomende inspanningen noodzakelijk zullen zijn.

Het lijkt mij echter een beetje absurd te stellen dat in een land met een overheidsbeslag dat nog altijd boven de 50 % ligt, geen verdere besparingen op de uitgaven mogelijk zouden zijn.

**04.04 Kristof Calvo** (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, dank u voor uw uitgebreide antwoord. Het is meteen ook relevant materiaal voor de besprekingen van de komende dagen. Ik zal de schriftelijke versie dus met veel aandacht lezen.

Ik leid uit het laatste deel van uw antwoord af dat voor u de prioriteit bij de verdere sanering ligt, het zoeken naar verdere besparingen. Laat dat een uitnodiging zijn aan de collega's in het Parlement om dat met extra waakzaamheid te volgen. Laat het feit dat het budgettaire plaatje niet helemaal gelegd is, ook een uitnodiging aan u zijn om te bekijken hoe onze fiscaliteit een stuk rechtvaardiger kan worden gemaakt. Het spreekt voor zich dat wij dat, al dan niet geholpen door voorbereidend werk van de commissievoorzitter, in de komende maanden zullen blijven aankaarten.

De **voorzitter**: Bij de begrotingsbesprekingen in de komende weken kunnen we daar inderdaad dieper op ingaan. Ik heb gisteren al gezegd dat het de taak is van het Parlement om de cijfers en de hypothesen kritisch te bekijken en na te gaan of wat door regeringen wordt beloofd, ook effectief budgettair waargemaakt kan worden. Ik blijf erbij, dat is een taak van het Parlement. We zullen daar bij de begrotingsbesprekingen zeker verder op kunnen ingaan.

*L'incident est clos.  
Het incident is gesloten.*

Vraag nr. 7293 van mevrouw Sabien Lahaye-Battheu is omgezet in een schriftelijke vraag.

**05 Interpellation de M. Georges Gilkinet au ministre des Finances, chargé de la Lutte contre la fraude fiscale, sur "l'obstruction systématique de l'État belge aux travaux du groupe Code de conduite de l'Union européenne en matière de lutte contre les pratiques fiscales dommageables" (n° 85)**

**05 Interpellatie van de heer Georges Gilkinet tot de minister van Financiën, belast met Bestrijding van de fiscale fraude, over "de systematische obstructie door de Belgische Staat van de werkzaamheden van de "Groep gedragscode" die de Europese Unie heeft ingesteld om schadelijke fiscale maatregelen tegen te gaan" (nr. 85)**

**05.01 Georges Gilkinet** (Ecolo-Groen): Monsieur le président, monsieur le ministre, un article particulièrement bien documenté de l'excellent journal français *Le Monde*, daté du 6 novembre 2015, dénonce la façon systématique dont les Pays-Bas, le Grand-Duché de Luxembourg et la Belgique ont empêché, au cours des dernières années, les tentatives de réforme des régimes fiscaux dits dommageables profitant aux multinationales, réforme souhaitée par l'Union européenne.

Par "régime fiscal dommageable", il faut entendre un régime fiscal de faveur conçu par un État pour attirer des entreprises, leur permettant de délocaliser artificiellement des profits et lésant en recettes fiscales les pays dans lesquels les activités sont réellement réalisées.

Ces questions sont traitées depuis 1998 dans le groupe Code de conduite (fiscalité des entreprises) mis en place par l'Union européenne. Ce groupe a été créé par le Conseil ECOFIN et est essentiellement chargé d'évaluer les mesures fiscales qui entrent dans le champ d'application du Code de conduite dans le domaine de la fiscalité des entreprises, adopté en 1997, et de surveiller la fourniture d'informations sur ces mesures.

Le Code de conduite n'est pas un instrument juridiquement contraignant, mais son adoption exige que les États membres s'engagent à supprimer les mesures fiscales existantes qui constituent une concurrence fiscale dommageable et à s'abstenir d'en instaurer de nouvelles à l'avenir.

Ce groupe a travaillé plus particulièrement ces dernières années sur certaines pratiques de *ruling*, en vue d'encourager ou d'obliger leur échange spontané, ou sur le soutien aux boîtes à brevets (*license boxes*).

L'article du *Monde* décrit, sur la base de rapports auxquels ont eu accès les membres de la commission Taxe du Parlement européen, la façon dont certains pays ont freiné tout progrès en la matière. Ainsi, par exemple, on peut lire dans le rapport d'une réunion du 17 avril 2012 que les Pays-Bas, le Luxembourg et la Belgique se sont exprimés contre une discussion au sein du groupe Code de conduite sur un encadrement des *license boxes* ou sur un taux d'imposition minimal effectif.

Aujourd'hui, malgré des années de travail et malgré l'émoi suscité par le *LuxLeaks*, la coopération entre États en vue d'une fiscalité plus juste et plus efficace est toujours au point mort, au plus grand bénéfice de quelques multinationales et au détriment des finances publiques et des citoyens. Nous en avons débattu hier dans le cadre de votre note de politique générale, mais nous attendons, en tant qu'écologistes, davantage de transparence entre États et une certaine forme de convergence fiscale européenne.

Monsieur le ministre, avez-vous pris connaissance de cet article du *Monde* que j'ai joint à ma question? Le cas échéant, partagez-vous sa conclusion selon laquelle la Belgique était un des plus grands opposants à toute initiative de lutte contre les régimes fiscaux dommageables? Pour quelle raison et sur la base de quel mandat la Belgique a-t-elle adopté cette attitude?

Concrètement, qui représente la Belgique dans les travaux du groupe Code de conduite? Sur la base de quel mandat? À qui ce ou ces représentants rapportent-ils les résultats des travaux du groupe Code de conduite? Sous quelle forme? Ces rapports sont-ils accessibles au parlement? De quelle façon? Les réponses du gouvernement au groupe Code de conduite sont-elles également accessibles au parlement? De quelle façon? Êtes-vous prêt à nous fournir ces documents? Dans quel délai?

Pour reprendre une partie du débat d'hier, où en est-on par rapport à l'échange automatique des *rulings* entre États? Combien de *rulings* la Belgique a-t-elle communiqués depuis le *LuxLeaks*? À quels États? Combien de *rulings* la Belgique a-t-elle reçus depuis le *LuxLeaks*? De quels États?

**05.02 Johan Van Overtveldt**, ministre: Monsieur Gilkinet, en ce qui concerne les boîtes à brevets et le taux d'imposition minimal effectif, la position de la Belgique lors des réunions du groupe Code de conduite ces dernières années ne peut pas être qualifiée comme "obstruction systématique". Cette attitude peut se résumer comme suit:

- la Belgique est disposée à adapter son régime de déductions au revenu de brevets en renforçant l'exigence de substance telle que cette exigence a été définie par l'OCDE et le groupe Code de conduite, approche Nexus;
- la Belgique n'est pas favorable au principe d'un taux d'imposition minimal effectif dans la mesure où cela aura pour effet de recapturer le bénéfice de régimes fiscaux préférentiels mais non dommageables.

La Belgique est représentée au groupe Code de conduite par son attaché fiscal à la représentation permanente de la Belgique auprès de l'Union européenne et par un représentant de l'administration fiscale. Les travaux du groupe Code de conduite font l'objet de rapports destinés au ministre des Finances et au représentant permanent de la Belgique auprès de l'Union européenne en vue de la préparation des Conseils ECOFIN. Seuls les rapports des Conseils ECOFIN sont publics.

En ce qui concerne l'échange des *rulings*, nous avons démarré cet échange avec d'autres États membres de

l'union monétaire. Jusqu'ici, nous avons déjà échangé treize *rulings*. Un nombre de *rulings* suivront dans le futur proche.

**05.03 Georges Gilkinet** (Ecolo-Groen): Monsieur le ministre, vous conviendrez avec moi que les accusations portées par le journal *Le Monde* sont très graves. Elles sont également particulièrement bien documentées. C'est sur base de rapports établis par un représentant d'un autre pays que ces affirmations concernant le manque de coopération de la Belgique ou l'obstruction systématique ont été écrites. En tant que parlementaires, nous devrions pouvoir contrôler la véracité de ces propos. J'entends que les rapports fournis au gouvernement ne sont pas accessibles aux parlementaires. Il s'agirait néanmoins de pièces utiles dans notre objectif de suppression de cette concurrence fiscale entre États qui ne bénéficie qu'aux groupes et aux individus ayant la capacité de déplacer leur argent, leur fortune, leurs recettes d'un État à l'autre pour éluder l'impôt, au détriment de la collectivité.

Dans ce cadre, le groupe Code de conduite de l'UE revêt une importance majeure et je regrette réellement que la Belgique ne joue pas un rôle plus proactif en la matière.

Vous faites une ouverture concernant les modifications de la législation en matière de revenus de brevets pour vérifier la substance des activités bénéficiant d'une déduction fiscale. Je vérifierai, dans les mois prochains, que vous apportez une modification à la loi. Par contre, vous n'êtes pas favorable à la suppression de régimes fiscaux particulièrement attractifs pour les entreprises, même s'ils n'ont pas de substance. Vous nous l'avez déjà expliqué et je vous ai déjà dit combien je trouvais ce choix contre-productif par rapport à l'objectif qui doit être la bonne perception de l'impôt et la contribution de chacun en fonction de ses capacités réelles, y compris les entreprises.

Dès lors, suite à cette interpellation, je vais déposer une motion de recommandation demandant que vous nous fournissiez ces documents, ces rapports de nos deux représentants dans le groupe Code de conduite, pour les cinq dernières années pour que nous puissions nous faire notre propre avis. Je demande également de nous fournir les réponses officielles qui ont pu être transmises par le gouvernement, y compris par le ministre qui vous précédait, aux questions du groupe Code de conduite dans l'objectif de supprimer ces pratiques fiscales dommageables.

Je vous demande enfin de jouer un rôle proactif pour contribuer, pas à pas, à une certaine forme d'harmonisation fiscale européenne, dès lors que la concurrence fiscale entre États n'a comme résultat que de diminuer leurs capacités à percevoir justement et correctement l'impôt et de ne bénéficier qu'aux acteurs qui sont capables de délocaliser leurs revenus ou leur fortune.

#### **Moties Motions**

Le **président**: En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées.  
Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.

Une motion de recommandation a été déposée par M. Georges Gilkinet et est libellée comme suit:

"La Chambre,  
ayant entendu l'interpellation de M. Georges Gilkinet  
et la réponse du ministre des Finances, chargé de la Lutte contre la fraude fiscale,  
demande au gouvernement  
- de fournir au Parlement les rapports au gouvernement des représentants belges dans le groupe Code de conduite (fiscalité des entreprises) mis en place par l'Union européenne pour ce qui concerne les 5 dernières années;  
- de fournir au Parlement les réponses officielles du gouvernement aux questions du groupe Code de conduite (fiscalité des entreprises) mis en place par l'Union européenne pour ce qui concerne les 5 dernières années;  
- d'adopter une attitude proactive et volontaire dans le cadre des travaux européens relatifs à la lutte contre les régimes fiscaux 'dommageables', à l'échange automatique d'information et à l'établissement d'une base taxable commune aux différents pays européens, contribuant ainsi à la construction progressive d'une harmonisation fiscale européenne."

Een motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Georges Gilkinet en luidt als volgt:  
"De Kamer,

gehoord de interpellatie van de heer Georges Gilkinet

en het antwoord van de minister van Financiën, belast met Bestrijding van de fiscale fraude, vraagt de regering;

- het Parlement de rapporten te bezorgen die de Belgische vertegenwoordigers in de door de Europese Unie ingestelde Groep gedragscode (belastingregeling ondernemingen) de jongste vijf jaar hebben overgezonden aan de regering;

- het Parlement de officiële antwoorden voor de jongste vijf jaar te bezorgen die de regering formuleerde op de vragen van de door de Europese Unie ingestelde Groep gedragscode (belastingregeling ondernemingen);

- een proactieve en voluntaristische houding aan te nemen in het kader van de Europese werkzaamheden met betrekking tot de bestrijding van schadelijke belastingstelsels, tot de automatische gegevensuitwisseling en tot de vaststelling van een gemeenschappelijke belastinggrondslag in de verschillende Europese landen, om aldus bij te dragen tot een geleidelijke fiscale harmonisatie op Europees vlak."

Une motion pure et simple a été déposée par M. Hendrik Vuye.

Een eenvoudige motie werd ingediend door de heer Hendrik Vuye.

Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.

#### **06 Questions jointes de**

- **M. Georges Gilkinet au ministre des Finances, chargé de la Lutte contre la fraude fiscale, sur "les primes fédérales pour l'achat de véhicules propres et les informations non conformes en matière d'émission de CO<sub>2</sub> des véhicules commercialisés par le groupe VW" (n° 7303)**

- **M. Georges Gilkinet au ministre des Finances, chargé de la Lutte contre la fraude fiscale, sur "la fiscalité relative aux voitures de société et les informations non conformes en matière d'émission de CO<sub>2</sub> des véhicules commercialisés par le groupe VW" (n° 7304)**

#### **06 Samengevoegde vragen van**

- **de heer Georges Gilkinet aan de minister van Financiën, belast met Bestrijding van de fiscale fraude, over "de federale premies voor de aankoop van schone voertuigen en de niet-conforme gegevens over de CO<sub>2</sub>-uitstoot voor de door de VW-groep vermarkte voertuigen" (nr. 7303)**

- **de heer Georges Gilkinet aan de minister van Financiën, belast met Bestrijding van de fiscale fraude, over "de bedrijfswagenfiscaliteit en de niet-conforme gegevens over de CO<sub>2</sub>-uitstoot voor de door de VW-groep vermarkte voertuigen" (nr. 7304)**

**06.01 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen):** Monsieur le président, monsieur le ministre, ces questions font suite au premier débat que nous avons eu en commissions réunies de l'Économie, de la Santé publique et des Finances, le 7 octobre dernier. Je vous avais alors interrogé sur l'impact fiscal des malversations du groupe VW, tant pour ce qui concerne les primes qui ont été données – même si elles ne le sont plus maintenant – par l'État fédéral pour l'achat de voitures qui produisaient peu de CO<sub>2</sub> que pour ce qui concerne les voitures de société.

Vous m'aviez alors indiqué que, sur la base des informations dont vous disposiez, il n'y avait pas d'impact dès lors que les fraudes concernaient les émissions de NOx, et non de CO<sub>2</sub> sur lesquelles se basent les avantages fiscaux dont bénéficient ou bénéficiaient les véhicules automobiles. De plus récentes informations indiquent – cela a d'ailleurs été confirmé ce lundi en commission spéciale Dieselgate – un fort soupçon d'indications non conformes pour ce qui concerne également les émissions de CO<sub>2</sub> produites par les véhicules commercialisés par le groupe VW – et peut-être aussi par d'autres groupes –, raison pour laquelle je me permets de vous réinterroger.

Jusqu'au 1<sup>er</sup> janvier 2012, l'État fédéral attribuait des réductions sur facture pour l'achat de véhicules dits "propres", sur la base des estimations d'émissions de CO<sub>2</sub> des véhicules. Cette compétence est dorénavant exercée par les Régions. Même si l'État fédéral n'exerce plus cette compétence, on peut craindre qu'il ait été également victime de ces manipulations au moment où il était compétent. Et s'il est évident que les détenteurs des véhicules concernés ne peuvent être pénalisés pour une faute commise par le constructeur, l'État fédéral ne peut rester sans réaction à l'égard du groupe VW. D'autres États ou Régions ont déjà décidé d'agir. D'où mes questions, monsieur le ministre.

Pouvez-vous nous indiquer quel montant total de réductions sur facture pour l'achat de véhicules propres a

été attribué par l'État fédéral pour les années 2010 et 2011? Parmi celles-ci, combien concernaient des véhicules de marque VW? Disposez-vous d'indications selon lesquelles les données utilisées en matière d'émissions de CO<sub>2</sub> pour accorder ces primes ont été falsifiées par le groupe VW? Sur la base des informations nouvelles disponibles dans ce dossier, une enquête a-t-elle été diligentée en ce sens par l'État fédéral? Le cas échéant, l'État fédéral envisage-t-il un dépôt de plainte à l'égard du groupe VW et de réclamer le remboursement par le groupe – et pas par les propriétaires des voitures – des montants de primes indûment attribués? Voilà pour ma première question.

La deuxième a le même développement mais concerne plus particulièrement les voitures de société. Le gouvernement fédéral a-t-il diligenté une enquête suite aux informations récentes relatives aux manipulations commises par le groupe VW en ce qui concerne les émissions de CO<sub>2</sub> de ses véhicules? Le cas échéant, via quel organisme? Disposez-vous d'informations confirmant ou infirmant que de telles manipulations concernent également des véhicules immatriculés en Belgique et, en l'occurrence, des voitures de société. Si oui, combien? Le cas échéant, l'État fédéral envisage-t-il un dépôt de plainte à l'égard du groupe VW et de réclamer le remboursement par ce groupe des réductions fiscales indûment attribuées pour ces voitures de société? D'autres démarches sont-elles entreprises dans ce dossier? De quelle nature sont-elles?

**06.02 Johan Van Overtveldt**, ministre: Monsieur le président, monsieur Gilkinet, le montant total de ce qu'on appelle la réduction sur facture pour l'achat de véhicules propres attribuée par l'État fédéral pour les années 2010 à 2012 s'élève à 231,2 millions d'euros pour 2010, 316 millions d'euros pour 2011 et 108,4 millions d'euros pour l'année 2012.

En ce qui concerne le détail des statistiques, l'administration fiscale ne dispose pas de données détaillées au niveau des marques de voitures pouvant faire appel à la réduction pour véhicules propres. Sur la base de ces statistiques, il va de soi que l'administration ne connaît pas le nombre de véhicules VW qui ont bénéficié de cette réduction sur facture.

La prime fédérale de réduction sur facture pouvait être accordée pour les nouvelles voitures payées au plus tard le 31 novembre 2011. Actuellement, la période durant laquelle Volkswagen a manipulé les estimations d'émissions de CO<sub>2</sub> n'est pas claire. De même, on ne connaît pas encore avec précision le nombre de voitures concernées. Le nombre de voitures de société impliquées n'a pas encore pu être déterminé non plus.

L'incidence dépend des données de fait propres à cette affaire et des mesures techniques qui ne sont pas de la compétence de l'administration fiscale.

Nous avons reçu, le ministre de la Mobilité et moi-même, un courrier personnel du président du groupe VW daté du 6 novembre 2015, qui nous informe que le groupe VW fournira les informations utiles aux autorités fiscales dès que les données nécessaires auront été recueillies.

Dans ma réponse à votre question du 7 octobre 2015, à laquelle vous faites référence, je précisais déjà que j'avais chargé mon administration d'examiner les conséquences de cette affaire mais que l'estimation de celles-ci sur les recettes fiscales dépendent de l'incidence spécifique qui en découle sur les émissions CO<sub>2</sub>.

Le gouvernement est évidemment attentif à l'évolution de l'affaire VW. Nous déciderons au sein du gouvernement fédéral des suites à donner à cette affaire lorsque nous disposerons de tous les éléments nécessaires.

À ce jour, aucune enquête n'a été diligentée par le gouvernement fédéral.

**06.03 Georges Gilkinet** (Ecolo-Groen): Monsieur le ministre, je vous remercie. Vous dites que le gouvernement est attentif. Je le voudrais proactif sur ce dossier.

Le groupe VW s'est engagé à fournir les informations utiles pour établir si ces fraudes concernant les émissions de CO<sub>2</sub> des véhicules ont eu un impact en termes de réduction fiscale. D'accord. C'est très bien de leur part, mais il faut aussi que vous disiez que vous trouvez cela grave et que vous chargiez votre administration d'élaborer un état des lieux un peu plus précis. Nous ne pouvons pas dépendre uniquement de l'impulsion du groupe VW sur le sujet.

Comme vous n'avez pas fermé la porte à ce que le gouvernement prenne des initiatives ultérieures dans le dossier, je vous réinterrogerai. Mais je vous demande d'ores et déjà d'y être attentif. Je pense que nous ne pouvons pas laisser une fraude aussi grave impunie et sans réaction. Ce serait donner au secteur le signal que tout est permis. Je note que d'autres États ont déjà annoncé qu'ils porteraient plainte contre ce groupe et contre tout autre groupe qui aurait des pratiques similaires.

*Het incident is gesloten.  
L'incident est clos.*

**07** **Samengevoegde vragen van**

- mevrouw **Carina Van Cauter** aan de minister van Financiën, belast met Bestrijding van de fiscale fraude, over "de liquidatiereserve" (nr. 7328)

- mevrouw **Veerle Wouters** aan de minister van Financiën, belast met Bestrijding van de fiscale fraude, over "de bijzondere liquidatiereserve" (nr. 7426)

**07** **Questions jointes de**

- Mme **Carina Van Cauter** au ministre des Finances, chargé de la Lutte contre la fraude fiscale, sur "la réserve de liquidation" (n° 7328)

- Mme **Veerle Wouters** au ministre des Finances, chargé de la Lutte contre la fraude fiscale, sur "la réserve de liquidation spéciale" (n° 7426)

**07.01** **Veerle Wouters** (N-VA): Mijnheer de minister, ik heb met mevrouw Van Cauter afgesproken dat ik haar het schriftelijk antwoord bezorg op onze beide, gelijkaardige vragen, aangezien zij nu in de commissie voor de Justitie zit en dus hier verhinderd is.

Mijnheer de minister, met de programmawet van 10 augustus 2015 werd een maatregel ingevoerd, waardoor kmo's tot 30 november 2015 – het is dus heel kort dag – de mogelijkheid hebben voor de bijzondere liquidatiereserve voor het aanslagjaar 2013 een aanslag van 10 % te betalen.

Voor het aanslagjaar 2014 is de uiterlijke termijn voor het betalen van de aanslag van 10 % 30 november 2016. Voor aanslagjaar 2014 is er dus nog wat tijd.

Vele kmo's overwegen niettemin om in 2015 zowel de betaling voor aanslagjaar 2013 als voor aanslagjaar 2014 te doen. Dat is immers door de programmawet niet expliciet uitgesloten.

Momenteel zijn er, zo kort voor 30 november 2015, datum van de praktische toepassing van de wet, nog heel veel vragen.

Mijnheer de minister, kunt u bevestigen dat in 2015 ook de bijzondere liquidatiereserve voor het aanslagjaar 2014 kan worden aangelegd en betaald?

Kunt u eveneens bevestigen dat de termijn van vijf jaar, waarna een uitkering tegen een tarief van 5 % roerende voorheffing mogelijk wordt, ook een jaar vroeger begint te lopen? Wanneer een bedrijf vroeger betaalt, start dan ook de andere termijn een jaar vroeger?

Kunt u voor alle duidelijkheid in uw antwoord aangeven wanneer de termijn van vijf jaar voor de bijzondere liquidatiereserve exact begint te lopen, zodat het duidelijk wordt voor de cijferberoepsmensen, die op dit ogenblik met die vragen worden geconfronteerd?

**07.02** Minister **Johan Van Overtveldt**: Mevrouw Wouters, ik kan u, ten eerste, mededelen dat het bedrag van de bijzondere liquidatiereserve beperkt is tot het bedrag van de boekhoudkundige winst na belastingen voor het belastbaar tijdperk verbonden met het aanslagjaar 2013 of 2014. Dat is op die manier ook terug te vinden in code 9905 van de resultaatverwerking en dat nog steeds in de reserves of op rekening 14 Overgedragen Winst is geboekt bij het begin van het boekjaar waarin de bijzondere aanslag, die daarmee verband houdt, is betaald.

Met andere woorden, de tolerantie die door u wordt aangehaald, heeft betrekking op de winst van het aanslagjaar 2013 of 2014 die op rekening 14 Overgedragen Winst zou worden geboekt.

Immers, die winst kan bij de bestemming van het resultaat op rekening 14 Overgedragen Winst worden

geboekt, waardoor er bij het begin van het boekjaar waarin de bijzondere aanslag die met deze winst verband houdt wordt betaald, een bedrag op die rekening vermeld kan staan dat volledig of gedeeltelijk afkomstig is van de boekhoudkundige winst na belastingen voor het belastbaar tijdperk verbonden met het aanslagjaar 2013 of 2014.

Dat bedrag kan dan bij wijze van tolerantie in aanmerking komen voor de aanleg van de bijzondere liquidatiereserve, ook al is dat strikt genomen geen "reserve".

Er is dan ook geen sprake van enige aanrekening, zoals u daarnet evoceerde. Op basis van het voorgaande kan dan ook worden verduidelijkt dat de bijzondere liquidatiereserve, die in principe zou kunnen worden aangelegd in uw eerste voorbeeld, in de veronderstelling dat de volledige winst van het boekjaar 2013 wordt geboekt op een reserverekening of op rekening 14 Overgedragen Winst 50 bedraagt en in het tweede voorbeeld, in de veronderstelling dat er nadien geen afname van die beschikbare reserve plaatsvindt, 100.

Ik wens u eraan te herinneren dat artikel 541 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 als doel heeft dat een vennootschap retroactief kan genieten van de regeling van de liquidatiereserve voor de winsten, na belasting met betrekking tot de boekjaren verbonden aan de aanslagjaren 2013 en 2014.

Die regeling staat niet toe een liquidatiereserve aan te leggen ten belope van de winst betreffende een vroeger boekjaar, aangezien de winsten reeds in aanmerking konden komen voor de overgangsregeling inzake liquidatieboni van artikel 537 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992.

Wat de aanleg en betaling van de bijzondere liquidatiereserve betreft, kan ik u bevestigen dat artikel 514 inzake de bijzondere liquidatiereserve voor aanslagjaar 2014, als ingevoerd door artikel 82 van de programmawet van 10 augustus 2015, enkel vereist dat de bijzondere aanslag wat de liquidatie betreft uiterlijk op 30 november 2016 wordt betaald. Wij hebben die termijn verschoven naar 15 december wat dit jaar betreft.

De bepalingen verzetten er zich zodoende niet tegen dat reeds dit jaar een bijzondere liquidatiereserve voor aanslagjaar 2014 kan worden aangelegd en betaald.

Bovendien trad artikel 82 van voornoemde programmawet in werking op 28 augustus 2015, zodat de aanleg van de bijzondere liquidatiereserve, zowel voor aanslagjaar 2013 als 2014, vanaf die datum mogelijk werd.

Voor de bepaling van de houdtermijn gelden dezelfde regels als dewelke reeds van toepassing waren op de liquidatiereserve, ingevoerd bij de programmawet van 19 december 2014.

Dat wil zeggen dat de termijn begint te lopen vanaf de laatste dag van het belastbaar tijdperk waarin de bijzondere liquidatiereserve is aangelegd.

**07.03 Veerle Wouters (N-VA):** Mijnheer de minister, bedankt voor uitvoerig antwoord.

U hebt natuurlijk ook kunnen antwoorden op de vraag gesteld door mevrouw Van Cauter, na een eerdere vraag van mijzelf. Ik ben dan ook heel blij dat het nu helemaal duidelijk is en hoop dat de cijferberoepers nu verder kunnen met de precisering van de wet.

Ik bedank u alvast dat u de termijn uitstelt tot 15 december. Zij zullen u zeer dankbaar zijn, want het is kort dag, en daarmee hebben zij een tweetal weken extra om alle verduidelijkingen toe te passen.

*Het incident is gesloten.  
L'incident est clos.*

**08 Samengevoegde vragen van**

- de heer Peter Vanvelthoven aan de minister van Financiën, belast met Bestrijding van de fiscale fraude, over "de btw-plicht voor jeugdhuisen" (nr. 7329)
- de heer Peter Vanvelthoven aan de minister van Financiën, belast met Bestrijding van de fiscale fraude, over "de btw-vrijstelling voor jeugdhuisen" (nr. 7525)

**08 Questions jointes de**

- M. Peter Vanvelthoven au ministre des Finances, chargé de la Lutte contre la fraude fiscale, sur "l'assujettissement à la TVA des maisons de jeunes" (n° 7329)

**- M. Peter Vanvelthoven au ministre des Finances, chargé de la Lutte contre la fraude fiscale, sur "l'exemption de TVA pour les maisons de jeunes" (n° 7525)**

**08.01** **Peter Vanvelthoven** (sp.a): Mijnheer de minister, we hebben het er gisteren al over gehad. Ik zal u mijn inleiding besparen.

Gisteren verwees u naar wat er internationaal gaande is. Het is mij nog altijd niet duidelijk wat u daarmee precies bedoelde. U zei dat men in Nederland en Frankrijk die weg al is ingeslagen.

U verwijst naar een wijziging op het Europese niveau. Wat is dat precies? Waarom was die nodig?

U verwijst naar arresten van het Europese Hof van Justitie. Kunt u gegevens bezorgen over deze arresten die maken dat de fiscus het geweer van schouder verandert?

**08.02** Minister **Johan Van Overtveldt**: Laat mij vooreerst duidelijk stellen dat er over dit dossier al jaren discussie is en dat ons land de Europese regels al jaren niet toepast. Ik vond het dan ook mijn taak als minister om consequent te zijn en wetten en regels na te leven en ook rond deze discussie naar Europa toe de kop niet in het zand te steken.

We hebben het dossier op een pragmatische wijze benaderd. Als we de Europese regels naar de letter moeten interpreteren dan zouden drankgelegenheden van welke aard dan ook, waar ook gesitueerd, vanaf de eerste euro btw-plichtig moeten zijn. We hebben gewerkt aan een pragmatische oplossing, refererend aan wat met name Nederland en Frankrijk doen. We respecteren de regels maar tegelijk de maatschappelijke waarden, die ik deel, en meerwaarde van jeugthuizen.

Naar aanleiding van enkele btw-controles bij jeugthuizen is gebleken dat er dringend duidelijkheid diende te worden verschaft over de toepasselijke btw-regels. Deze communicatie is vervat in de beslissing ET 128.632 van 5 november 2015. In dit kader heeft mijn administratie nauwgezet onderzocht of een vrijstelling uit het btw-wetboek kan worden toegepast op de werkzaamheden van de jeugthuizen. Volgens deze bepalingen zijn van btw vrijgesteld, en ik citeer, "de diensten en leveringen van goederen die nauw samenhangen met de bescherming van kinderen en jongeren en die worden verricht door organisaties die door de bevoegde overheid als instellingen van sociale aard erkend worden." Deze bepaling uit het Belgische btw-boek is een omzetting van de desbetreffende Europese btw-richtlijn.

In de mate dat jeugthuizen erop gericht zijn om jongeren de mogelijkheid te bieden om in hun vrije tijd deel te nemen aan enkele sociaal-culturele activiteiten ter bevordering van hun algemene ontwikkeling en maatschappelijke integratie, zijn ze vrijgesteld van btw, op grond van de bepalingen van geciteerd artikel uit het btw-wetboek, op voorwaarde dat zij erkend zijn door de bevoegde overheid.

Nu blijkt – ik geef zodadelijk een aantal heel specifieke verwijzingen – uit constante rechtspraak van het Europees Hof van Justitie dat handelingen die niet onontbeerlijk zijn voor de vrijgestelde handelingen, alsook de handelingen die worden verricht in rechtstreekse mededinging, uitgesloten worden van de vrijstelling. Ik verwijs onder meer naar het arrest Kingscrest, met referentie C-498, het arrest Stichting Kinderopvang Enschede en het arrest Ygeia. Er bestaan dus wel degelijk verschillende Europese arresten van het Europees Hof van Justitie die ter zake klaar en duidelijk zijn.

Men kan bezwaarlijk stellen dat de verschaffing van dranken en de uitbating van een drankgelegenheid onontbeerlijk is, met andere woorden absoluut noodzakelijk, voor de bescherming van de jeugd. Dat vormt het basispunt van die uitspraken, waarvan ik u de referenties en details op papier zal overhandigen.

Indien een jeugdhuis een drankgelegenheid uitbaat die voor iedereen toegankelijk is, meen ik dat de drempel van 50 000 euro, die overigens reeds het dubbele bedraagt van de toekomstige drempel voor de vrijstellingsregeling voor kleine ondernemingen en andere verenigingen, een belangrijke versoepeling van de huidige btw-regels betekent. Het feit dat het zou gaan om een jeugdhuis met lidmaatschap, is overigens niet relevant. Bovendien kan er voortaan niet meer worden teruggekomen op mogelijke inbreuken die in het verleden zouden zijn begaan.

Mijn administratie beschikt niet over precieze gegevens om te weten hoeveel jeugdhuisen de drempel van 50 000 euro zouden overschrijden.

Er heeft een overleg met de verantwoordelijken van de jeugdhuisen plaatsgevonden. Het was evenwel juridisch-technisch onmogelijk om in te gaan op hun vraag naar een volledige btw-vrijstelling.

**08.03 Peter Vanvelthoven** (sp.a): Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn antwoord.

Wij zullen de arresten van het Europees Hof van Justitie bestuderen, want als ik het goed begrijp, dan gaat het om het onontbeerlijk karakter van de handelingen.

Mijnheer de minister, ik kan mij voorstellen, wanneer een horeca-uitbating niet meer gekoppeld is aan een jeugdhuis, dat heel wat jeugdhuisen niet meer kunnen draaien, en dat er bijgevolg ook geen sociaal-culturele activiteiten meer kunnen plaatsvinden. Daarom zal ik voor de invulling van het begrip onontbeerlijk de arresten van het Hof van Justitie raadplegen, om te kijken hoever het hof daarin gaat.

*L'incident est clos.*

*Het incident is gesloten.*

**09 Question de M. Gautier Calomne au ministre des Finances, chargé de la Lutte contre la fraude fiscale, sur "les prestations des huissiers de justice pro deo" (n° 7215)**

**09 Vraag van de heer Gautier Calomne aan de minister van Financiën, belast met Bestrijding van de fiscale fraude, over "de prestaties van gerechtsdeurwaarders die pro Deo werken" (nr. 7215)**

**09.01 Gautier Calomne** (MR): Monsieur le président, monsieur le ministre, les huissiers de justice sont, depuis le 1<sup>er</sup> janvier 2012, assujettis à la TVA sur leurs honoraires. Les avocats sont, quant à eux, assujettis à la TVA depuis le 1<sup>er</sup> avril 2014.

Pour ce qui concerne les avocats, les prestations effectuées sous couvert de l'aide juridique sont soumises à un taux de TVA de 0 %. Cela ressort d'une circulaire administrative du 20 novembre 2013 stipulant ce qui suit: "Prestations pro deo des avocats et des avocats stagiaires: 28. Les prestations pro deo fournies par les avocats et les avocats stagiaires, personnes physiques ou morales, aux justiciables qui bénéficient de l'aide juridique de deuxième ligne, sont soumises à la TVA au taux de 0 %. Bien qu'aucune TVA ne grève les prestations pro deo, l'avocat ou l'avocat stagiaire peut, en tant qu'assujetti ordinaire, exercer son droit à déduction de la taxe en amont."

Les huissiers de justice opèrent également sous couvert du pro deo, lorsque l'assistance judiciaire a été prononcée en faveur du justiciable. Pour ce faire, comme c'est le cas pour les avocats, ils sont également rémunérés par les deniers publics. Cependant, ils ne bénéficient pas d'un taux de 0 % pour les prestations pro deo et sont débiteurs d'une TVA de 21 % sur ces prestations. Une différence de traitement semble donc exister entre ces deux acteurs de l'assistance judiciaire.

Monsieur le ministre, existe-t-il une raison objective à cette différence de traitement? Sur quelle justification de traitement peut-on se fonder en ce qui concerne les avocats et les huissiers qui exercent leur office dans le cadre de l'assistance judiciaire? Ne pensez-vous pas qu'il faut remédier à cette situation et appliquer un taux de 0 % de TVA pour les actes accomplis dans ce cadre?

**09.02 Johan Van Overtveldt**, ministre: Monsieur Calomne, je vous remercie pour ces questions. En principe, les prestations d'avocat sont soumises au taux normal de TVA de 21 %. Par exception, l'indemnité qui leur est payée essentiellement par le SPF Justice pour des prestations pro deo rendues dans le cadre de l'aide juridique de deuxième ligne bénéficie d'un taux de 0 % sans que le droit à déduction des avocats n'en soit affecté. Lors de l'instauration du régime de taxation pour les avocats, cette tolérance a été prévue par mon prédécesseur afin de garantir l'accès à la justice aux personnes à faibles revenus.

Il n'y a pas de raison permettant de justifier et de maintenir une différence de traitement entre les prestations d'un avocat effectuées sous le couvert de l'aide juridique et celles d'un huissier de justice dans le même cadre. Il convient, par conséquent, que les prestations de ce dernier bénéficient également du taux de 0 %.

**09.03 Gautier Calomne** (MR): Merci beaucoup, monsieur le ministre, pour cette réponse claire et précise.

Existe-t-il un délai pour la mise en œuvre?

**09.04 Johan Van Overtveldt**, ministre: (...)

*Het incident is gesloten.*

*L'incident est clos.*

**10 Vraag van mevrouw Veerle Wouters aan de minister van Financiën, belast met Bestrijding van de fiscale fraude, over "de problemen met de elektronische indiening van belastingaangiften" (nr. 7427)**

**10 Question de Mme Veerle Wouters au ministre des Finances, chargé de la Lutte contre la fraude fiscale, sur "les problèmes liés aux déclarations fiscales introduites par voie électronique" (n° 7427)**

**10.01 Veerle Wouters (N-VA):** Mijnheer de minister, ik meen dat het geen geheim is dat de servers van de FOD Financiën al een groot aantal jaren gebukt gaan onder technische problemen. Het gevolg is natuurlijk een enorme druk op de cijferberoepers. Die willen wel degelijk hun belastingaangiften tijdig indienen maar als de informatica niet mee wil is dat natuurlijk soms moeilijk. Ik denk in ieder geval dat de cijferberoepers blij zijn dat u in een aantal gevallen uitstel van indiening hebt gegeven zodat men bepaalde aangiften toch nog tijdig kon indienen. Anderzijds is dit voor de cijferberoepers natuurlijk geen manier van werken meer. Men vraagt dat dit dringend ter harte wordt genomen en dat het echte probleem wordt opgelost.

De servers van de FOD Financiën willen het blijkbaar af en toe wel eens begeven, dat natuurlijk vooral op piekmomenten. We hebben dat eind september ondervonden bij het indienen van de aangifte van de vennootschapsbelasting en begin november bij het indienen van de btw-aangiften. Blijkbaar zijn het niet alleen de servers die af en toe overbelast zijn maar zijn er ook geregeld problemen met de authenticatie en fouten in de berekening van de personenbelasting, dat natuurlijk ten gevolge van de zesde staatshervorming waardoor een aantal aanpassingen diende te gebeuren.

Mijnheer de minister, ik heb enkele specifieke vragen. Wat gaat men nu eigenlijk doen? Kan men de servercapaciteit van de FOD Financiën vergroten of vervangen zodat de servers niet meer overbelast raken? Hebt u andere structurele maatregelen in het vooruitzicht om de IT-infrastructuur van de FOD te moderniseren? Ik heb u daar gisteren ook op gewezen, tijdens de toelichting bij het beleidsplan. Wij willen een goede dienstverlening en een digitalisering van die dienstverlening. Ook dit luik is daar natuurlijk zeer belangrijk bij.

Blijkbaar kunnen ook een aantal softwarehuizen die berekeningsmethodes niet correct programmeren omdat – zo zeggen zij – ze onvoldoende informatie doorkrijgen. Welke stappen zijn er ondernomen om dit probleem te verhelpen? Op welke manier? Er zullen in de toekomst nog veel wijzigingen gebeuren binnen de fiscaliteit. Hoe gaat men dat aanpakken in de toekomst?

De **voorzitter**: Het woord cijferberoeper had ik nog nooit gehoord. Is dat een nieuw begrip?

**10.02 Veerle Wouters (N-VA):** Dat is een begrip dat wij hier al jaar en dag hanteren.

De **voorzitter**: Ik had dat nog nooit gehoord in het Vlaams Parlement. Wat is een cijferberoeper?

**10.03 Veerle Wouters (N-VA):** Dat zijn boekhouders, fiscaal adviseurs en iedereen die daarmee te maken heeft.

De **voorzitter**: Mijnheer de minister, had u dat woord al gehoord?

**10.04 Minister Johan Van Overtveldt:** Mijnheer de voorzitter, ik had het woord al gehoord en heb het zelf ook al gebruikt. Ik zou dus moeten weten wat het is. Ik sluit mij aan bij de definitie van mevrouw Wouters.

Mevrouw Wouters, de ICT-diensten van de FOD Financiën proberen zo goed en professioneel mogelijk om te gaan met de belangrijke piekmomenten van Tax-on-web en dit door een gecontroleerde en constant gemonitorde verdeling van wat er binnenkomt over de servers te realiseren.

Er wordt al een hele tijd gewerkt aan een architecturale optimalisatie van de gebruikte toepassingen. Dat proces is volop aan de gang en moet tot de nodige structurele aanpassingen in die *flow* leiden.

Doordat de laatste belastingaangifte een stuk complexer is geworden omwille van een aantal zaken die ingevolge de zesde staatshervorming daarin dienden te worden opgenomen, heeft dat de urgentie van de piekmomenten verscherpt.

Voor zover ik kon achterhalen, worden de vragen van de softwarehuizen, die inderdaad rechtstreeks aan de administratie worden gesteld, stelselmatig en snel beantwoord. Ik denk dus dat deze klacht niet helemaal overeenstemt met wat er op het terrein gebeurt.

**10.05 Veerle Wouters (N-VA):** Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik vraag natuurlijk naar wat ik binnen de wandelgangen en binnen de groep van cijferberoepers hoor.

Het is noodzakelijk dat men inzet op die structurele aanpassing, ook voor de mensen die daarmee dagelijks moeten werken en constant worden geconfronteerd met zaken die niet kunnen doorgaan en zodoende veel tijd verliezen bij het indienen van de aangiftes.

U hebt daarop blijkbaar een zicht en men is volop bezig om dat structureel aan te passen en het probleem structureel op te lossen.

*Het incident is gesloten.*  
*L'incident est clos.*

**11 Vraag van mevrouw Veerle Wouters aan de minister van Financiën, belast met Bestrijding van de fiscale fraude, over "de hervorming van het btw-boetesysteem" (nr. 7428)**

**11 Question de Mme Veerle Wouters au ministre des Finances, chargé de la Lutte contre la fraude fiscale, sur "la réforme du système des amendes TVA" (n° 7428)**

**11.01 Veerle Wouters (N-VA):** Mijnheer de minister, het btw-Wetboek voorziet bij overtredingen van de wetten of uitvoeringsbesluiten in proportionele en niet-proportionele geldboetes. Koninklijk besluit nr. 44 van 9 juli 2012 heeft het bedrag van de niet-proportionele fiscale geldboetes op het vlak van de btw verdubbeld naar 50 tot 5 000 euro per overtreding.

De niet-proportionele fiscale geldboetes slaan vooral op inbreuken van formele aard, zoals het niet tijdig indienen van een periodieke btw-aangifte of het niet tijdig indienen van de jaarlijkse lijst van btw-plichtige klanten. Soms gaat het ook om het toevallig verkeerd invullen van een btw-aangifte zonder dat de onregelmatigheid een impact heeft op de netto btw-positie van de belastingplichtige. Zelfs dat kan leiden tot een boete.

Het is een feit dat er regelmatig problemen geweest zijn met de e-services, wat het cijferberoepers moeilijk maakte hun aangifte tijdig in te dienen. Ik ben wel tevreden dat u de termijn telkens verlengd hebt toen er een probleem was, maar wanneer zij geconfronteerd worden met het btw-boetesysteem, wordt het voor hen natuurlijk zeer moeilijk. Ik vind dat er een herziening van het boetesysteem moet komen en dat men moet uitgaan van de goede trouw, wat deels ook terugkomt in het beleidsplan dat u gisteren hebt toegelicht. Ik vind dat dat zich inderdaad opdringt.

Op 9 juni 2015 gaf u op de Taxman Meeting al aan dat u van plan was het btw-systeem grondig te herzien. Dat stond ook in uw beleidsplan. U hebt op parlementaire vraag nr. 872 ook geantwoord dat u zou overleggen met de vertegenwoordigers van de cijferberoepen en dat er op dat vlak verschillende gemengde werkgroepen aan de slag waren.

Mijnheer de minister, ik heb gezien dat u hier het komende jaar werk van wil maken. Hoe ver zijn de gesprekken met de vertegenwoordigers van de cijferberoepen gevorderd en hoe ver zijn de werkzaamheden van de gemengde werkgroepen gevorderd? Hebt u enig idee wanneer u met een definitieve oplossing naar de Kamer zult komen?

Het koninklijk besluit nr. 44 van 9 juli 2012 heft het barema van de vroegere administratieve verminderde geldboete op, waardoor een vermindering of kwijtschelding van de niet-proportionele geldboete voor een eerste of tweede overtreding niet langer wordt toegepast. Bent u van plan die tolerantie voor een eerste of tweede overtreding opnieuw in te voeren?

Ook uit uw beleidsplan heb ik begrepen dat u wilt uitgaan van de goede trouw, maar ik zou graag weten wat de huidige stand van de werkzaamheden is.

**11.02** Minister **Johan Van Overtveldt**: Mevrouw Wouters, tijdens de vorige legislatuur zijn de vaste btw-boetes voor niet-naleving van btw-verplichtingen, bijvoorbeeld het indienen van klantenlistings, intercommunautaire opgaven en dergelijke, bijna verdubbeld en worden zij sowieso opgelegd, zelfs bij een eerste begane inbreuk door de belastingplichtige.

Er staat klaar en duidelijk in het regeerakkoord dat wij daar een meer genuanceerde visie over hebben. Conform het regeerakkoord pleit ik er dan ook voor dat moet worden uitgegaan van de goede trouw van de belastingplichtige. Meer bepaald bij een eerste inbreuk zal de boete dan ook sowieso niet worden opgelegd als de belastingplichtige binnen een door de administratie opgelegde rechtzettingstermijn alsnog zijn verplichtingen naleeft. Ik zal in die zin dan ook de nodige richtlijnen geven aan de administratie.

Wat uw vraag betreffende de proportionele btw-boetes betreft, zijn wij in overleg met de vertegenwoordigers van de cijferberoepen om tot een hervorming van KB nr. 41 te komen. Meer bepaald wachten wij nu op een concreet voorstel vanuit die hoek, dat wij dan uiteraard, zowel op het niveau van het kabinet als op het niveau van de administratie, tegen het licht zullen houden in overeenstemming met de zopas aangegeven algemene principes.

**11.03** **Veerle Wouters** (N-VA): Mijnheer de minister, ik ben tevreden dat alles in overleg gebeurt met de personen die er dagelijks mee te maken hebben. Hun steun en instemming zorgen natuurlijk voor een groter draagvlak.

*Het incident is gesloten.  
L'incident est clos.*

**12** **Vraag van mevrouw Veerle Wouters aan de minister van Financiën, belast met Bestrijding van de fiscale fraude, over "de btw-plicht voor hulpverleningszones" (nr. 7429)**

**12** **Question de Mme Veerle Wouters au ministre des Finances, chargé de la Lutte contre la fraude fiscale, sur "l'assujettissement à la TVA des zones de secours" (n° 7429)**

**12.01** **Veerle Wouters** (N-VA): Mijnheer de minister, de organisatie van de dringende geneeskundige hulpverlening behoort tot de algemene opdrachten van de hulpverleningszones. In principe is een zone vrijgesteld van btw. Artikel 6, eerste lid, van het btw-Wetboek bepaalt namelijk dat openbare instellingen niet als belastingplichtige worden aangemerkt voor de werkzaamheden of handelingen die zij als overheid verrichten.

Die vrijstelling vervalt echter wanneer er sprake is van potentiële concurrentievervalsing of wanneer de jaarlijkse omzet van de opdracht het bedrag van 15 000 euro overschrijdt. Voor het factureren van bepaalde dringende geneeskundige hulpverleningsopdrachten blijkt dat niet alle zones, afhankelijk van de plaatselijke afdelingen, dezelfde btw moeten aanrekenen. Of de zones voor bepaalde taken btw-plichtig zijn, hangt met andere woorden af van de interpretatie van het betreffende btw-kantoor.

Ik heb vernomen dat er een ontwerp van administratieve circulaire in de maak zou zijn waarin de belastingplicht verder gepreciseerd zou worden. Klopt dat? Zal men dat probleem inderdaad aanpakken? Zo ja, wanneer kunnen wij de publicatie van die circulaire verwachten?

**12.02** Minister **Johan Van Overtveldt**: Mevrouw Wouters, de publicatie van de administratieve circulaire betreffende de belastingplicht van publiekrechtelijke lichamen wordt uiterlijk tegen het jaareinde verwacht.

De circulaire zal in werking treden op 1 juli 2016. Met de betrokken actoren werd reeds overeengekomen om in een termijn van een zestal maanden te voorzien tussen de publicatie van de nieuwe circulaire en de inwerkingtreding ervan.

De administratie zal dan ook de nodige infosessies organiseren om de betreffende actoren in te lichten over de nieuwe regels.

**12.03 Veerle Wouters** (N-VA): Ik dank voor uw antwoord. Zo is iedereen gelijk voor de wet en wordt iedereen op dezelfde manier behandeld.

*L'incident est clos.*

*Het incident is gesloten.*

De **voorzitter**: De heer Calomne moet dringend naar de commissie voor de Landsverdediging. Hij vraagt om zijn vraag buiten de volgorde te stellen.

Monsieur Calomne, il s'agit de votre question n° 7556 sur les "prêts PME" de la Banque Européenne d'Investissement au profit des banques belges. Si tout le monde est d'accord, nous pouvons donner la parole à M. Calomne.

**12.04 Johan Van Overtveldt**, ministre: Monsieur le président, peut-on regrouper les questions n° 7556 et n° 7586?

Le **président**: La question n°7586 est de M. Vanden Burre mais il n'est pas présent. Viendra-t-il? (*Oui*) Dans ce cas, nous attendrons.

**13 Samengevoegde vragen van**

- de heer **Peter Vanvelthoven** aan de minister van Financiën, belast met Bestrijding van de fiscale fraude, over "de investeringen van banken in fossiele brandstoffen en hernieuwbare energie" (nr. 7469)  
- de heer **Georges Gilkinet** aan de minister van Financiën, belast met Bestrijding van de fiscale fraude, over "het afbouwen van de investeringen in fossiele brandstoffen door de financiële sector in België" (nr. 7538)

**13 Questions jointes de**

- M. **Peter Vanvelthoven** au ministre des Finances, chargé de la Lutte contre la fraude fiscale, sur "les investissements des banques dans les combustibles fossiles et les énergies renouvelables" (n° 7469)  
- M. **Georges Gilkinet** au ministre des Finances, chargé de la Lutte contre la fraude fiscale, sur "la 'décarbonisation' du secteur financier belge" (n° 7538)

**13.01 Peter Vanvelthoven** (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, uit een studie van Fairfin blijkt dat de banken, die actief zijn in ons land, tot negen keer meer projecten met fossiele brandstoffen financieren dan projecten met hernieuwbare energie. Voor BNP Paribas, Deutsche Bank en ING ging het over negen keer meer, voor KBC slechts twee keer meer. Belfius vormde de uitzondering door in die periode vier keer meer groene projecten te financieren. Helaas is die trend stilgevallen sinds de bank in overheidshanden is. In totaal hebben de banken in België over een periode van vijf jaar 122 miljard euro in fossiele brandstoffen geïnvesteerd, terwijl dit voor hernieuwbare energie slechts 14 miljard euro was.

Aangezien de banken een sturende rol in de energietransitie spelen en gelet op de povere resultaten, heb ik de volgende vragen voor u. Ten eerste, hebt u een reactie op deze studie?

Ten tweede, zult u de sector aansporen om meer te investeren in hernieuwbare energie en de financiering van fossiele brandstoffen af te bouwen?

Ten derde, zult u ook op Europees niveau gevolg geven aan deze studie? Zo ja, hoe meent u de handen in mekaar te slaan met uw Europese collega's?

Ten vierde, de Bankwijzer toont bovendien aan dat Belfius en BNP Paribas barslecht scoren op het vlak van duurzaamheid. Denken wij maar aan klimaat, mensenrechten, wapens, enzovoort. Zal de regering onze vertegenwoordigers vragen om duurzaamheid hoger en concreter op de agenda te plaatsen?

**13.02 Georges Gilkinet** (Ecolo-Groen): Monsieur le ministre, au plan international, la prise en compte du risque lié à l'investissement dans le secteur carbone (extraction du charbon ou du pétrole, centrales électriques au charbon) est grandissante. De nombreux établissements financiers ou fonds de placement ont fait le choix de se désengager de ce secteur. C'est le cas, par exemple, de la banque Natixis, du Crédit Agricole en France et de fonds de pension sans cesse plus nombreux dans le nord de l'Europe.

De plus en plus d'académiques mettent en évidence le risque lié à l'investissement carbone. La Banque

d'Angleterre vient de publier un rapport intitulé *L'impact du changement climatique sur le secteur britannique des assurances*, reconnaissant explicitement ce risque et pointant le fait que les investisseurs britanniques y sont surexposés. En effet, pour maintenir le réchauffement de la planète à moins de 2 °C Celsius, seul un cinquième des réserves fossiles pourra être exploité. Le coût économique et environnemental de l'extraction de ces réserves risque d'exploser. Dans tous les cas, les investisseurs seront perdants. Soit on ne fait rien et la crise climatique générera des coûts collectifs encore plus élevés qu'aujourd'hui, soit on agit et les actifs liés aux fossiles perdront une part importante de leur valeur. En bref, il est urgent que le secteur financier tienne également compte de ce risque.

Monsieur le ministre, pouvez-vous m'indiquer votre point de vue sur le risque carbone pour le secteur financier belge et sur la nécessité d'une décarbonisation de celui-ci pour amener de nouveaux concepts? Estimez-vous que, globalement, le secteur financier belge (banques et assurances) est fortement exposé au risque carbone? Il y a cette étude que vient de citer notre collègue Vanvelthoven et que j'ai également lue. Disposez-vous de données chiffrées à ce sujet? Qu'en est-il par exemple pour Belfius, banque à 100 % détenue par l'État belge? À l'image de la Banque d'Angleterre, la Banque nationale de Belgique étudie-t-elle présentement l'exposition du secteur financier belge au risque carbone? Quelles sont les premières conclusions de ces études? Le cas échéant, quand doivent-elles aboutir ou quand démarreront-elles? Des mesures sont-elles en projet pour limiter l'exposition du secteur financier belge à ce risque carbone?

**13.03** Minister **Johan Van Overtveldt**: Mijnheer Vanvelthoven, ik moet helaas toegeven dat ik de studie waarop u alludeert zelf nog niet heb kunnen inzien. Ik kan u echter verzekeren dat ik dat in de komende periode zeker zal doen. Hoe dan ook staan we als regering duidelijk achter de idee van meer investeringen in hernieuwbare energie. We zijn echter van oordeel dat het feit dat sommige banken meer investeren in fossiele brandstoffen dan in hernieuwbare energie, niet zozeer een doelbewust beleid is, maar veeleer een weerspiegeling van het feit dat onze economie – helaas zult u zeggen, wat ik deel ook bijtreed – nog steeds voor een groot deel op fossiele brandstoffen draait. Er zijn momenteel geen concrete plannen om de problematiek op Europees niveau specifiek bij de banken aan te kaarten.

Specifiek wat Belfius en BNP Paribas betreft, kan ik het volgende meegeven. Ten eerste, BNP Paribas heeft blijkbaar de financiering voor fossiele energie teruggedroefd. De financiering van de energietransitie en de beperking van zijn aandeel in de klimaatverandering vormen voor BNP Paribas een prioriteit. In 2011 heeft de bank een financierings- en investeringspolicy opgesteld voor sectoren met zware ecologische impact. Het gaat om elektriciteitswinning uit steenkool, mijnbouw, papierbrij, palmolie, kerncentrales, landbouw en teerzand. Haar doelstelling is de milieu-impact van hun financieringen van en investeringen in gevoelige sectoren te beperken. De zogenaamde sector policies gelden voor al haar producten en diensten overal ter wereld, zo wordt mij bevestigd. Ze bepalen de voorwaarden waaraan een financiering moet voldoen om door BNP Paribas aanvaard te worden. Ze kwamen tot stand in overleg met de ngo's die in die betrokken sector actief zijn.

Voorts omvat het algemeen kredietbeleid van de groep een aantal zogenaamde ESG-criteria, *environmental*, *social* en *governance*. De grote infrastructuurprojecten vallen onder de *equator principles*, die BNP Paribas reeds in 2008 onderschreven heeft.

Voorts engageert de bank zich voor de financiering van hernieuwbare energie. De groep verzorgt wereldwijd de financiering van meer dan 135 projecten met hernieuwbare energie, waaronder 96 windmolenprojecten. In totaal gaat het om 22 000 megawatt aan geïnstalleerde capaciteit, goed voor elektriciteit voor miljoenen mensen.

BNP Paribas was via een financiering van 2,1 miljard euro betrokken bij het belangrijkste windmolenparkproject in de Noordzee, meer bepaald op 85 kilometer van Nederland. Het park zal de elektriciteit verzorgen voor 785 000 huishoudens en zal jaarlijks 1,25 miljoen ton CO<sub>2</sub> besparen.

BNP Paribas financiert hiernaast nog projecten voor de energie-efficiëntie, zoals onder meer een project met hybride wagens in Japan, dat dit jaar wordt gefinancierd via de effectivering van kredieten.

De groep BNP Paribas publiceerde recent gegevens van zijn financiering in 2014 van de elektriciteitsmix. Met 23 % hernieuwbare energie, specifiek water-, zonne- en windenergie, en 59 % fossiele brandstoffen, gas, steenkool en olie, doet de groep beter dan de wereldmix, die volgens het Internationaal Energiebureau respectievelijk 21 en 28 % zou zijn.

Ik geef nog twee punten met betrekking tot de score van BNP Paribas op het vlak van duurzaamheid. Ten eerste, VIGEO, een bureau voor extrafinanciële ratings, plaatst BNP Paribas bij de besten in zijn recente rangschikking van de banken volgens hun praktijken op het gebied van maatschappelijke verantwoordelijkheid, inclusief milieu en *governance*.

Ten tweede, Bloomberg, dat nagaat welke banken zich het meest inzetten voor de bescherming van het milieu, plaatst BNP Paribas op nummer 2 in zijn editie 2014 van de World's Greenest Banks.

Wat Belfius betreft, de methodiek gehanteerd door de Eerlijke Bankwijzer naar aanleiding van de door u vermelde studie, is ongetwijfeld correct, maar ook onvolledig. Niet alles wordt in ogenschouw genomen.

Ik refereer hier vooral aan drie punten. Ten eerste, de Belfius Bank investeert uitsluitend in de Belgische economie. Zij financiert rechtstreeks, dus zeker geen bedrijven als Gazprom of Hyundai. Binnen de Belgische economie is de productie van Belfius vooral gericht op gezinnen, kmo's, de publieke sector en in mindere mate op de ondernemingen of de corporate sector.

Ten tweede, de investeringen binnen de verzekeringsinstelling Belfius Insurance worden beheerd volgens het Portfolio21-principe, waarbij bepaalde criteria in acht worden genomen, gecontroleerd door een onafhankelijke partij, het reeds genoemde VIGEO.

De criteria die hierbij worden gehanteerd, zijn mensenrechten in de werkomstandigheden, volgens de ILO-normen, en ernstige milieuschade, waarbij de aanpak van het Norwegian State Pension Fund wordt gevolgd.

De Faire Geldwijzer, voor wie zijn geld duurzaam wil maken, van FairFin, geeft de producten van Belfius Insurance, trouwens samen met Ethias, aan als producten van goede keuze. Klanten hebben dus alle mogelijke keuzes om een duurzame belegging te maken.

Ten derde, de vragenlijst stelt een pak vragen rond elementen die voor Belfius niet van toepassing zijn, zoals de bonussen.

En ce qui concerne les éléments plus spécifiques de la question de M. Gilkinet, il est clair qu'il revient à la Banque nationale de Belgique et à la Banque centrale européenne, dans le cadre de la supervision des banques dites significatives, de déterminer si l'ampleur de l'exposition du secteur financier belge au secteur auquel vous faites référence est de nature à imposer une attention et un suivi particuliers.

C'est le rôle du superviseur de mener une analyse de risques et, en fonction de celle-ci, de décider si une analyse plus approfondie ou une action prudentielle s'impose. Dès lors, il est prématuré d'envisager des mesures avant de disposer d'une vue des risques encourus par le secteur financier belge.

Néanmoins, je crois qu'il est nécessaire de rappeler que la situation dans notre pays est très différente en termes de comparaison avec le Royaume-Uni. Il ne faut pas perdre de vue que la Belgique, contrairement au Royaume-Uni, n'est productrice ni de pétrole, ni de gaz, ni de charbon, et que, par conséquent, l'implication du secteur financier belge dans l'exploitation des énergies fossiles n'est pas du tout de même nature qu'outre-Manche. Cette dimension a son importance dans l'évaluation du secteur.

**13.04 Peter Vanvelthoven** (sp.a): Mijnheer de minister, u hebt een en ander uitgebreid in perspectief gezet met betrekking tot Belfius en BNP Paribas. Het zou mooi zijn als de regering ook aan de ruimere bankensector het signaal zou geven dat het maatschappelijk aan te bevelen is om een energieswitch in hun investeringsbeleid te maken, en als u dat ook op Europees vlak ter sprake zou brengen, maar ik begrijp dat u dat momenteel niet ziet zitten.

**13.05 Georges Gilkinet** (Ecolo-Groen): Monsieur le ministre, en réponse aux questions de M. Vanvelthoven, que j'aurais pu poser également, vous vous êtes fait le porte-parole fidèle de BNP Paribas et de Belfius. Pour ce qui concerne la première, s'il y a cinq à six milliards d'investissements annuels dans le secteur du renouvelable, environ cinquante milliards sont investis dans celui des énergies fossiles, soit dix fois plus! Eu égard aux enjeux économiques, environnementaux et géopolitiques que représente le désinvestissement du secteur carbone, BNP Paribas – dont nous sommes le premier actionnaire – n'est pas un bon élève. De surcroît, c'est faire encourir un risque financier aux États que de laisser les banques investir de manière démesurée dans le secteur des énergies fossiles. C'est notre conviction ainsi que celle d'un nombre croissant d'analystes et d'académiques dans le monde. C'est pourquoi il serait utile – mais vous

n'avez pas fermé complètement la porte – que la Banque nationale produise une étude plus approfondie de l'exposition de nos banques.

Certes, on peut estimer qu'elles sont moins menacées que celles qui dépendent de pays disposant de ressources pétrolières ou gazières. Néanmoins, l'étude de FairFin montre que leur exposition n'est pas nulle. Il convient donc de prendre davantage en compte ce risque. Pour anticiper la question suivante, j'estime au demeurant que nous devons aussi nous pencher sur le financement du terrorisme par les ressources pétrolières. C'est pourquoi réduire le financement du secteur pétrolier représente un véritable enjeu géopolitique, tandis qu'investir dans le renouvelable constitue un enjeu économique et favorise l'efficacité énergétique.

Je vous invite dès lors à mettre en œuvre cette prospective de manière prudentielle et économiquement durable.

*L'incident est clos.*

*Het incident is gesloten.*

#### **14 Questions jointes de**

- **M. Georges Gilkinet au ministre des Finances, chargé de la Lutte contre la fraude fiscale, sur "la mise en œuvre du gel des avoirs nationaux pour les personnes impliquées dans le financement terroriste" (n° 7471)**

- **M. Ahmed Laaouej au ministre des Finances, chargé de la Lutte contre la fraude fiscale, sur "le gel des avoirs pour les personnes impliquées dans le financement du terrorisme" (n° 7628)**

#### **14 Samengevoegde vragen van**

- **de heer Georges Gilkinet aan de minister van Financiën, belast met Bestrijding van de fiscale fraude, over "de effectieve bevriezing van de tegoeden in ons land van personen die betrokken zijn bij de financiering van het terrorisme" (nr. 7471)**

- **de heer Ahmed Laaouej aan de minister van Financiën, belast met Bestrijding van de fiscale fraude, over "de bevriezing van de tegoeden van personen die betrokken zijn bij de financiering van het terrorisme" (nr. 7628)**

**14.01 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen):** Monsieur le président, monsieur le ministre, suite aux attentats de janvier dernier à Paris et aux opérations anti-terroristes menées à la même époque dans notre pays, le gouvernement fédéral avait annoncé douze mesures destinées à lutter contre le terrorisme et le radicalisme. Parmi celles-ci figure l'activation du mécanisme prévu par la loi pour identifier les personnes impliquées dans le financement terroriste et le gel de leurs avoirs. Il s'agit en fait de mettre en œuvre une recommandation du GAFI (organe international en charge du suivi du blanchiment d'argent ou des flux d'argent entre terroristes) dans le cadre d'un accord intergouvernemental que la Belgique a signé.

D'une façon plus générale, il apparaît que le mouvement terroriste Daech tire notamment ses ressources des puits de pétrole qu'il contrôle. S'il est difficile de chiffrer précisément cette manne financière, les différentes estimations relayées parlent de 1,2 à 3 millions de dollars engrangés par jour. En septembre 2014, une petite phrase de l'ambassadrice de l'Union européenne en Irak, Mme Jana Hybaskova, a provoqué des remous à Bruxelles. Devant les députés de la commission des Affaires étrangères du Parlement européen, l'ambassadrice a affirmé que "malheureusement, des États membres de l'Union européenne achètent ce pétrole." Apparemment, cela se fait via la Turquie, qui est le principal lieu de vente par Daech de ce pétrole.

Monsieur le ministre, pouvez-vous indiquer quelles étapes ont déjà été franchies sur la voie de la mise en œuvre de la recommandation du GAFI? Quels sont les premiers résultats obtenus grâce à ces mesures? Quelles mesures doivent-elles encore être prises? Les circulaires annoncées dans le cadre du plan en douze points ont-elles été publiées? Peuvent-elles être mises à la disposition du parlement? Quel est votre calendrier dans ce dossier?

Considérez-vous, comme nous, que cette question doit être élargie à l'achat du pétrole à Daech? Qu'est-ce qui est mis en œuvre en Belgique et au niveau européen pour contrôler l'origine du pétrole raffiné sur notre territoire et pour limiter les débouchés économiques pour Daech? De nouvelles mesures sont-elles envisagées en la matière? Lesquelles?

**14.02 Ahmed Laaouej** (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, ainsi que vient de le rappeler M. Gilkinet, Daech a une capacité financière impressionnante. Or, dans la lutte contre le terrorisme, s'attaquer à ces ressources financières est une étape indispensable. Je pense que c'est un point sur lequel nous pouvons tous nous accorder. S'attaquer à leur financement, c'est leur couper l'oxygène, enrayer leur dynamique infernale et malveillante. Ce n'est évidemment pas la seule chose à faire; il faut aussi explorer d'autres pistes, que ce soit sur le terrain politique, diplomatique ou encore militaire.

Faisant suite aux attentats de janvier dernier, qui ont notamment visé *Charlie Hebdo*, mais aussi le magasin cachère, votre gouvernement avait annoncé une série de douze mesures visant à lutter contre le terrorisme.

L'une d'elles consistait à activer le mécanisme prévu par la loi pour identifier les personnes impliquées dans le financement du terrorisme et dont les avoirs devaient être gelés. Le premier ministre expliquait à l'époque que cette cinquième mesure devait être mise en œuvre en vertu des recommandations du GAFI, une organisation intergouvernementale qui lutte contre le blanchiment d'argent et contre le terrorisme.

Dans les déclarations du premier ministre, on pouvait lire à l'époque que l'OCAM allait préparer une liste de terroristes ou terroristes présumés dont les avoirs devaient faire l'objet d'un gel, les administrations du ministre des Finances et du ministre de la Justice ayant reçu la mission de préparer une circulaire d'application à cet égard.

Monsieur le ministre, cette circulaire a-t-elle été prise sur base de la recommandation du GAFI? Si oui, pouvez-vous nous dire quand et nous en faire parvenir une copie? Si la circulaire est d'application, pourriez-vous nous indiquer si, à votre connaissance, elle a déjà produit ses effets? Autrement dit, des avoirs ont-ils déjà été gelés, s'agissant de personnes dont on présume qu'elles sont impliquées dans des réseaux terroristes? En matière de ressources et de flux financiers de Daech, des initiatives ont-elles été prises par le gouvernement dans les forums européens et internationaux afin de les bloquer? Si oui, lesquels et avec quels résultats?

**14.03 Johan Van Overtveldt**, ministre: Monsieur le président, une circulaire a été signée par le ministre de la Justice et moi-même le 7 septembre 2015. Cette circulaire est relative à la mise en œuvre des articles 3 et 5 de l'arrêté royal du 28 décembre 2006 relatif aux mesures restrictives spécifiques à l'encontre de certaines personnes et entités dans le cadre de la lutte contre le financement du terrorisme. Il s'agit de la mise en place d'une procédure de gel des avoirs et des ressources économiques des personnes et entités qui commettent ou tentent de commettre des infractions terroristes.

Grâce à cette mesure, l'OCAM peut désormais transmettre au Conseil national de sécurité des données relatives à des personnes ou des entités liées à des infractions terroristes après concertation avec les services d'appui. L'OCAM transmet la proposition de décision, y compris la motivation, à l'autorité judiciaire compétente. Le dossier n'est transmis au Conseil national de sécurité que si l'autorité judiciaire confirme que la proposition de décision, y compris la motivation, ne porte pas atteinte à l'exercice de l'autorité publique.

L'OCAM transmet le dossier au Conseil national de sécurité via le ministre de la Justice. Dès que le Conseil national de Sécurité a pris une décision quant à la proposition de l'OCAM, le dossier m'est transmis par l'entremise de l'administration générale de la Trésorerie chargée de préparer la liste nationale. Le Conseil des ministres devrait approuver les propositions d'inscription ou de retrait de la liste nationale. Cette liste permet aux établissements financiers et à d'autres parties concernées de geler les avoirs et les ressources économiques (liquidités, soldes sur comptes, crédits, etc.) de personnes ou d'entités figurant sur cette liste ou, à l'inverse, de lever ce gel.

Jusqu'à présent, aucun dossier ne nous a été transmis. À la suite d'une lacune relevée lors de l'évaluation AML/CFT de la banque par le GAFI en février dernier, un projet de loi, que nous avons discuté hier, approuvé le Conseil des ministres le 24 septembre 2015, modifiant la loi du 11 mai 1995 et relatif à la mise en œuvre des décisions du Conseil de sécurité de l'Organisation des Nations unies va être prochainement soumis au parlement. Ce projet de loi vise à permettre la mise en œuvre immédiate des sanctions financières visées par les résolutions adoptées par le Conseil de sécurité des Nations unies dans le cadre du chapitre 7 de la Charte des Nations unies.

Le ministre des Finances pourrait décider de geler tout ou partie des avoirs et autres moyens financiers des personnes, entités et groupements visés dans les résolutions pour la période allant de l'entrée en vigueur des résolutions jusqu'au moment où les résolutions et les listes des personnes, entités et groupements

établies conformément aux résolutions, y compris chaque modification, sont transposées en droit européen.

Toujours à la suite de l'évaluation par le GAFI, un groupe de travail étudie la mise en place d'une procédure permettant de procéder à une mesure de gel des avoirs à la suite d'une demande d'un autre pays membre du GAFI. Mon département collabore également à la plate-forme Financement du terrorisme créée par le Conseil national de sécurité et présidée par M. Delepière, président de la CTIF et dont les trois priorités sont les suivantes.

Ses trois priorités sont l'évaluation des risques en matière de financement du terrorisme, la détermination d'une politique nationale de lutte contre le financement du terrorisme et le renforcement de la concertation et de l'échange d'informations entre la Cellule de Traitement des Informations Financières et les autres services concernés.

Depuis 2009, par le règlement n°1102/2009 de la Commission du 16 novembre 2009 modifiant pour la 106<sup>e</sup> fois le règlement n° 881/2002 du Conseil instituant certaines mesures restrictives spécifiques à l'encontre de certaines personnes ou entités liées à Oussama ben Laden, au réseau Al-Qaïda et aux Talibans, l'Armée islamique (autre nom de l'Islamic State, l'État islamique ou Islamic State of Iraq and the Levant (ISIL), en anglais Daech) est soumise au gel des avoirs et ressources économiques.

Au niveau international, il faut souligner l'importance des résolutions du Conseil de sécurité des Nations unies 2170 et 2178. La première concerne l'ISIL-Al-Qaïda, la deuxième les *foreign fighters*. Ces résolutions forment le cadre contraignant de référence pour la lutte contre le financement de l'ISIL.

Pour terminer, je vous informe que le SPF Finances coordonne de façon intensive les travaux de transposition en droit belge de la directive du Parlement européen et du Conseil de mai 2015 relative à la prévention de l'utilisation du système financier aux fins de blanchiment de capitaux ou du financement du terrorisme. Mon intention est de déposer un avant-projet de loi transposant cette directive dans les meilleurs délais.

**14.04 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen):** Monsieur le ministre, je vous remercie d'avoir fait le point de façon exhaustive sur ce qui a été mis en œuvre et ce qui va l'être en matière de lutte contre le financement du terrorisme.

Je crois réellement que nous devons en faire une priorité, évaluer ce qui a déjà été réalisé et envisager ce que nous devons mettre en œuvre pour la suite. Nous en avons débattu hier durant les débats sur l'organisation des travaux. Nous déciderons la semaine prochaine ce que nous en ferons. Par exemple, entendre M. Delepière sur les trois priorités que vous avez énoncées et sur les initiatives législatives à prendre serait particulièrement utile pour le parlement, que ce soit en commission des Finances ou en commission "Terrorisme".

Je fais le lien avec la question sur la lutte contre les paradis fiscaux puisqu'il apparaît que les mouvements terroristes les utilisent régulièrement. Je reviens par ailleurs sur la question du pétrole. En ce qui concerne la traçabilité du pétrole vendu à la pompe en Belgique, nous devons avoir la certitude sur le fait qu'il ne contribue pas à financer le terrorisme.

À plus long terme, pouvoir se passer de pétrole et des ressources fossiles serait une manière de lutter contre le financement de ces mouvements terroristes, mais aussi de rendre l'Europe plus autonome à l'égard de pays qui ont du pétrole ou des ressources fossiles dans leur sous-sol et qui ne sont pas les plus grandes démocraties de notre planète, ce que l'on ne peut que regretter.

**14.05 Ahmed Laaouej (PS):** Monsieur le président, monsieur le ministre, lorsque vous avez développé vos explications au sujet de la circulaire, j'ai été frappé de constater que vous n'avez pas fait référence à l'intervention de la Cellule de Traitement des Informations Financières.

Cela dit, vous m'avez quelque peu rassuré lorsque vous nous avez expliqué que cette dernière se retrouve dans la plate-forme Financement du terrorisme dont le président est M. Delepière. La Cellule de Traitement des Informations Financières est donc impliquée dans le processus. J'ai simplement été étonné de constater que son avis ne soit pas demandé, à un certain moment, dans le cadre du processus mis en place impliquant l'OCAM, les autorités judiciaires et le Conseil national de sécurité. Mais il est vrai que son intervention a peut-être été sollicitée par les responsables de l'OCAM. Toujours est-il que ce point mérite

d'être clarifié.

Par ailleurs, sans vouloir polémiquer, nous avons appris que cette circulaire date du 7 septembre 2015. Il aura donc fallu huit mois – je parle ici de la période entre la prise de ladite circulaire et les attentats de *Charlie Hebdo* au mois de janvier – pour que ladite circulaire soit adoptée. Ce délai me semble un peu trop long. Il s'explique peut-être par une série de raisons. Je n'en fais pas un point de polémique, mais je tenais à relever cet état de fait. Toujours est-il que si des mesures doivent être prises aujourd'hui, j'ose espérer que le même délai ne sera pas nécessaire pour leur mise en application.

On voit bien que la Belgique et la France constituent un terrain opérationnel pour ces réseaux. Qu'on le veuille ou qu'on ne le veuille pas, il n'en reste pas moins que c'est une évidence. Si cela n'a pas déjà été fait, je me pose la question de savoir, monsieur le ministre, s'il ne serait pas nécessaire que vous preniez contact avec votre homologue français, M. Sapin. En effet, ce dernier a déjà pris un certain nombre de mesures. Peut-être que, dans un souci de cohérence, un renforcement de la collaboration devrait être mis en place entre vos services et tous ceux concernés par la circulaire de septembre.

Nous pouvons l'envisager sous la forme d'un groupe de travail mixte. En tout cas, il y a quelque chose à faire.

M. Jambon a rapidement pris contact avec M. Cazeneuve. Peut-être pourriez-vous faire de même avec M. Sapin. Cela me semblerait judicieux.

*L'incident est clos.*

*Het incident is gesloten.*

**15 Question de M. Benoît Piedboeuf au ministre des Finances, chargé de la Lutte contre la fraude fiscale, sur "le paiement en liquide" (n° 7475)**

**15 Vraag van de heer Benoît Piedboeuf aan de minister van Financiën, belast met Bestrijding van de fiscale fraude, over "betalingen in contant geld" (nr. 7475)**

**15.01 Benoît Piedboeuf (MR):** Monsieur le président, monsieur le ministre, depuis le 1<sup>er</sup> janvier 2014, il est interdit, en cas de vente de biens, de percevoir un paiement en espèces si le prix total excède 3 000 euros. Il s'agit là d'une exception importante à la règle selon laquelle on peut accepter une transaction en liquide. Cette réglementation s'applique aux commerçants, mais également aux prestataires de services.

Il semble que, pour cette raison, les négociants du secteur automobile soient confrontés à des difficultés, à telle enseigne que la Belgique serait en train de perdre une bonne partie de son marché à l'exportation. En effet, les acheteurs étrangers ne disposent souvent, comme moyen de paiement, que d'argent liquide. On peut, bien entendu, se demander pourquoi, mais c'est un fait. Des pays comme l'Allemagne et les Pays-Bas récupèrent le marché, de sorte que les mouvements de leurs ports se font au détriment de Zeebrugge.

Pour éviter une telle distorsion, il avait été question d'élaborer une norme communautaire. Monsieur le ministre, où en sommes-nous à cet égard? Des projets seront-ils présentés rapidement?

**15.02 Johan Van Overtveldt, ministre:** Monsieur Piedboeuf, ma réponse sera très brève. Pour l'heure, aucun changement législatif n'est envisagé à l'échelle européenne. Cela signifie que, sur le plan national, la limite prévue pour le paiement en cash reste fixée à 3 000 euros.

**15.03 Benoît Piedboeuf (MR):** Monsieur le ministre, je vous remercie. Il est évidemment dommage que perdure une telle distorsion entre États membres.

*Het incident is gesloten.*

*L'incident est clos.*

**16 Vraag van de heer Peter Dedecker aan de minister van Financiën, belast met Bestrijding van de fiscale fraude, over "het kadaster" (nr. 7482)**

**16 Question de M. Peter Dedecker au ministre des Finances, chargé de la Lutte contre la fraude fiscale, sur "le cadastre" (n° 7482)**

**16.01** **Peter Dedecker** (N-VA): We hadden het net over de informatisering in het kader van een ander onderwerp. Informatisering is uiteraard een *ongoing process* in de overheid.

Een van de elementaire zaken in informatisering is een goed beleid inzake authentieke bronnen. Gegevens worden maar een keer opgeslagen in een authentieke bron en vervolgens gedeeld onder de verschillende overheidsdiensten. Op die manier vermijdt men dat iedereen zijn eigen kopie heeft en niet meer up-to-date is. Dat leidt uiteindelijk tot fouten. Het federaal regeerakkoord bevat dan ook terecht volgende paragraaf: "In overleg met de gemeenten wordt de werking van het Rijksregister en het kadaster geoptimaliseerd en leveren ze hun gegevens kosteloos aan alle entiteiten binnen de overheden van dit land."

De Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie heeft al enkele belangrijke stappen gezet. Ik vermeld onder meer het DER-project en het STIPAD-project. Notarissen leveren vandaag digitaal akten aan. Registratie, kadaster en hypotheek worden geïntegreerd.

Wat is de stand van zaken in de uitvoering van deze passage in het regeerakkoord? Welke stappen zijn al gezet en welke moeten nog worden gezet?

Gebeurt de uitwisseling met de Vlaamse belastingdienst en andere overheidsdiensten kosteloos? Hoe gebeurt dat precies?

De toepassing CadGIS maakt het mogelijk om gratis online het kadasterplan te raadplegen. Wie een officieel uittreksel nodig heeft uit dat kadasterplan, uit de zogenaamde kadastrale legger, moet 5,50 euro betalen. Een uittreksel uit het kadastraal plan kost 11 euro.

Hoeveel aanvragen voor zulke uittreksels ontving de administratie de voorbije jaren via de website en via de fysieke kantoren afzonderlijk? Wie zijn de belangrijkste aanvragers? Hoeveel particulieren vroegen zulke uittreksels aan, online en via de kantoren? Wat is de kostprijs in termen van *workload* en interne inzet van mensen en dergelijke voor de administratie om in deze geïnformatiseerde tijden zo een uittreksel te maken?

In Nederland zal men op 1 januari 2016, welgeteld binnen vijf weken, het kadaster gratis openstellen als open data voor iedereen. Iedereen kan er gratis terecht om al die gegevens op te vragen. Ook België heeft een op de Ministerraad goedgekeurde federale open-datastrategie die onder meer bepaalt dat zoveel mogelijk niet-privacygebonden informatie wordt vrijgegeven in een vrije recensie en tegen marginale kostprijs.

In hoeverre is die federale open-datastrategie van toepassing op het kadaster? Overweegt u de openstelling van het kadaster als open data? Zo neen, waarom niet?

**16.02** Minister **Johan Van Overtveldt**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Dedecker, via de opdrachten en de bevoegdheden van de Coördinatiestructuur voor Patrimoniuminformatie, de CSPI, zal het regeerakkoord, zoals voorzien, worden uitgevoerd. Die coördinatiestructuur is een formeel overlegorgaan tussen de Gewesten en de federale overheid. In afwachting van de installatie van de leden van de raad van bestuur, vervult de FOD Financiën in diverse werkgroepen dienaangaande een coördinerende rol. Daardoor is de gegevensuitwisseling met VLABEL reeds een feit. De uitwisseling van gegevens die in dat raam tussen partijen gebeuren, is per definitie kosteloos.

Om te peilen naar hun specifieke noden inzake kadastrale gegevens, werden de verschillende verenigingen van steden en gemeenten op 30 oktober 2015 door de algemene administratie van de Patrimoniumdocumentatie uitgenodigd voor een eerste overleg. In de eerste tien maanden van 2015 waren er in totaal 251 404 aanvragen voor planuittreksels, waarvan 167 603 via CadGIS. In heel 2014 waren dat er 281 860, waarvan 196 481 via CadGIS.

Globaal genomen worden de meeste planuittreksels aangevraagd door, in volgorde, ten eerste, notarissen, ten tweede, burgers, en ten derde, in mindere mate door vastgoedmakelaars en landmeter-experten. Van de aanvragen via CadGIS wordt ongeveer 60 % door particulieren aangevraagd.

De aanmaak en de afhandeling van een planuittreksel neemt gemiddeld 20 minuten in beslag, maar de precieze kostprijs, die ook personeelskosten, briefomslagen, de huur van gebouwen, toestellen, onderhoudsapplicaties en dergelijke omvat, is momenteel niet bepaald.

Mijn administratie, de FOD Financiën, zal onderzoeken welke elementen van de kadastrale documentatie in aanmerking komen als open data. Het spreekt voor zich dat bij dat onderzoek de aard van de kadastrale gegevens, zoals persoonsgegevens, fiscale gegevens of zelfs louter geografische gegevens, uitdrukkelijk mee in beschouwing zullen worden genomen.

**16.03 Peter Dedecker (N-VA):** Mijnheer de minister, ik stel vast dat er heel veel aanvragen zijn, een grote meerderheid via CadGis en nog een kleine 100 000 per jaar manueel via het loket. Dat lijkt mij nog zeer veel, dus er zijn wel mogelijkheden voor verdere informatisering en drukken van de kostprijs.

Zestig procent van de aanvragen wordt door particulieren gedaan. Dat is vrij veel en is nogmaals een illustratie van het feit dat er een grote vraag is, wat de mogelijkheden voor open data duidelijk aantoont. Open data betekent uiteraard dat er geen privacygevoelige informatie beschikbaar is, want het is niet de bedoeling dat men de fiscale gegevens van eender wie kan raadplegen. Dat lijkt mij evident en staat ook in de opendatastrategie.

Men moet er ook nuchter over zijn: het heeft weinig zin om zaken die men manueel kan aanvragen, expliciet niet online ter beschikking te stellen. Dat zou een onzinnig argument zijn.

Ik kijk uit naar de verdere stappen hieromtrent.

*L'incident est clos.*  
*Het incident is gesloten.*

**17 Question de M. Georges Gilkinet au ministre des Finances, chargé de la Lutte contre la fraude fiscale, sur "la fermeture du bureau du SECAL à Arlon" (n° 7515)**

**17 Vraag van de heer Georges Gilkinet aan de minister van Financiën, belast met Bestrijding van de fiscale fraude, over "de sluiting van het DAVO-kantoor in Aarlen" (nr. 7515)**

**17.01 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen):** Monsieur le ministre, depuis le début de ce mois, le bureau du Service des créances alimentaires (SECAL) d'Arlon a fermé ses portes. Le SECAL est chargé d'aider les citoyens à recouvrer les pensions alimentaires décidées par la justice et à payer des avances sur ces pensions.

Compte tenu de ces missions essentielles pour prévenir le risque de pauvreté qu'encourent certaines familles monoparentales, notamment des femmes, l'existence d'un contact physique, de proximité, entre le Service et les bénéficiaires revêt une importance particulière.

La fermeture récente du bureau d'Arlon est donc regrettable puisque les citoyens concernés devront se déplacer à Neufchâteau, Marche-en-Famenne, voire Dinant ou Namur, soit à plus d'une heure de trajet du bureau d'Arlon, pour autant qu'on dispose d'une voiture, ou beaucoup plus avec les transports en commun.

Monsieur le ministre, confirmez-vous la décision de fermer le bureau du SECAL d'Arlon? Quelles sont les raisons de cette décision? Pouvez-vous me dire si d'autres bureaux décentralisés de ce Service ont été ou seront fermés à court terme? Lesquels?

À l'échelle du pays, quelle est la politique de proximité du SECAL? Combien de bureaux du SECAL sont-ils répartis dans le pays? Combien de visites enregistrent-ils chaque année?

Comment comptez-vous permettre au SECAL d'assurer un service de proximité à ses bénéficiaires?

**17.02 Johan Van Overtveldt, ministre:** Monsieur Gilkinet, afin de parer à un manque de personnel touchant le bureau du SECAL d'Arlon et celui de Tongres, le management local a pris les mesures qui s'imposaient, telles que la réorganisation du bureau ou encore l'adaptation des heures et des jours d'ouverture. Ces dispositions se révélant insuffisantes, il a finalement été décidé de redistribuer des dossiers à des bureaux adjacents, ce qui a impliqué la fermeture des bureaux du SECAL d'Arlon et de Tongres. Cette décision a été officialisée par un arrêt du président du comité de direction du SPF Finances du 8 octobre 2015.

Antérieurement, le bureau du SECAL de Vilvorde avait, pour la même raison, été fermé le

1<sup>er</sup> novembre 2012 et les dossiers transférés à trois bureaux adjacents. Après cette opération, le Service dispose encore de vingt-quatre bureaux répartis sur le territoire national.

Pour ce qui est des chiffres de fréquentation, mon administration n'enregistre pas le nombre de visites annuelles dans les bureaux locaux. Je ne peux donc pas répondre à la question.

Le SECAL, qui fait maintenant partie de l'administration générale de la Perception et du Recouvrement, suit la politique de communication et d'accueil du SPF Finances, en général, et plus spécifiquement celle de cette administration.

Le Service offre bien sûr la possibilité aux clients de se rendre sur place soit à un bureau, soit à un centre d'information. L'administration promet l'utilisation d'autres canaux de communication qui tendent à minimiser les déplacements. Ainsi, la prise de contact téléphonique via le *contact center* va être encouragée, voire stimulée, tout comme la prise de contact par courrier. En outre, l'administration offrira d'ici peu la possibilité d'introduire une demande d'intervention au SECAL au moyen d'un formulaire électronique, le but étant de permettre à certains partenaires, en l'occurrence les CPAS, d'introduire eux-mêmes une demande d'intervention dans le cadre de l'aide qu'ils apportent aux créanciers d'aliments. Ceci n'exclut néanmoins pas que le créancier d'aliments utilise lui-même le formulaire électronique.

**17.03 Georges Gilkinet** (Ecolo-Groen): Monsieur le ministre, je déplore la fermeture du bureau d'Arlon, comme je déplore celle du bureau de Tongres et avant celles-ci, la fermeture du bureau de Vilvorde, dès lors que je pense qu'il faut assurer une certaine proximité pour un service qui est particulièrement utile et statistiquement surtout aux femmes. J'entends que pour compenser, le SPF Finances veut développer des formes de communication électroniques. Je voudrais mettre en évidence que cela exclut un certain public, celui qui a évidemment le plus besoin d'un contact de proximité: les familles fragilisées.

Vous ne me fournissez pas de statistiques quant à la fréquentation de ces bureaux. Pour les familles concernées, le fait de pouvoir disposer d'un conseil de proximité est vraiment important. Dès lors, je vous demande réellement de réenvisager la question de la présence des bureaux du SECAL dans les régions sur l'ensemble du territoire et surtout de ne pas accepter, dans le futur, de nouvelles fermetures car elles sont particulièrement dommageables.

*L'incident est clos.*  
*Het incident is gesloten.*

**18 Question de M. Georges Gilkinet au ministre des Finances, chargé de la Lutte contre la fraude fiscale, sur "la collaboration avec les autorités suisses en matière de lutte contre la fraude fiscale" (n° 7536)**

**18 Vraag van de heer Georges Gilkinet aan de minister van Financiën, belast met Bestrijding van de fiscale fraude, over "de samenwerking met de Zwitserse autoriteiten in de strijd tegen fiscale fraude" (nr. 7536)**

**18.01 Georges Gilkinet** (Ecolo-Groen): Monsieur le président, monsieur le ministre, une nouvelle législation suisse, la loi révisée sur l'assistance administrative en matière fiscale, permet désormais aux autorités suisses de répondre à des demandes groupées d'informations formulées par des États étrangers concernant les comptes bancaires détenus par leurs ressortissants dans des établissements helvétiques.

Les Pays-Bas ont été le premier pays à activer ce dispositif et à réclamer des informations relatives à ses ressortissants ayant disposé d'un compte auprès de la banque UBS entre février 2013 et décembre 2014. Cette démarche s'inscrivait dans le cadre d'une enquête pour fraude fiscale.

Je voudrais faire le point avec vous sur les éventuelles initiatives de ce type prises par la Belgique, notamment dans le cadre de l'enquête sur les pratiques d'évasion fiscale dont est soupçonnée UBS.

Monsieur le ministre, pouvez-vous me dire si une initiative identique à celle prise par les Pays-Bas a été diligentée ou est en préparation par les autorités belges, par exemple par l'ISI? Si ce n'est pas le cas, pouvez-vous développer les raisons de cette absence d'initiative? Si une telle démarche est envisagée, pouvez-vous m'indiquer quelle entité administrative est chargée de la préparer? Dans quel délai sera-t-elle effectuée?

**18.02 Johan Van Overtveldt**, ministre: Monsieur Gilkinet, contrairement aux Pays-Bas, la Belgique ne dispose à ce jour d'aucune base juridique lui permettant d'échanger avec la Suisse des renseignements fiscaux aux fins d'établissement des impôts conformément au droit interne.

L'avenant signé le 10 avril 2014 entre la Belgique et la Suisse modifiera la situation. Dès que cet avenant sera applicable, la Belgique pourra demander des renseignements bancaires aux autorités suisses aux fins de l'établissement des impôts conformément au droit interne.

Il sera alors en principe également possible de demander des renseignements concernant un groupe donné de contribuables, bien que de telles demandes doivent être utilisées avec prudence. Il n'est en effet pas permis d'aller "à la pêche" aux renseignements. À cet égard, la demande groupée des Pays-Bas concernant UBS peut constituer un précédent important.

Enfin, je me permets d'attirer votre attention sur le fait que la Suisse s'est engagée à fournir des informations financières de manière automatique à partir de 2018.

**18.03 Georges Gilkinet** (Ecolo-Groen): Monsieur le ministre, systématiquement, quand je pose des questions sur la lutte contre la fraude fiscale internationale, j'ai l'impression que vous ne partagez pas mon sentiment d'urgence par rapport à l'importance de lutter pour des questions de justice fiscale, de lutte contre le terrorisme, de financement de faits illégaux. Vous me dites que l'avenant qui permettra d'échanger des informations avec la Suisse sera bientôt applicable mais vous ne me dites pas quand. Je n'ai pas l'impression que vous trouvez cela urgent. Pouvez-vous me donner la date à partir de laquelle il sera applicable?

Vous dites qu'en principe, on pourra obtenir des informations mais qu'on n'ira pas à la pêche au renseignement. Vous vous réjouissez du fait que la Suisse communiquera des informations, mais en 2018. Nous sommes en 2015!

On vient de parler du financement du terrorisme, de l'utilisation par les mouvements terroristes des paradis fiscaux, et la Suisse en est évidemment un!

Je souhaiterais, dans votre chef et celui du gouvernement, plus de volonté d'avancer rapidement. Nous sommes impatients que cet avenant soit applicable et qu'il soit utilisé par l'administration fiscale belge pour mettre la pression sur l'ensemble du système et ceux qui en abusent, que ce soient certains pays qui sont des paradis fiscaux ou certains contribuables qui ne respectent pas les règles et qui commettent des actes illégaux.

*L'incident est clos.*  
*Het incident is gesloten.*

**19 Question de M. Georges Gilkinet au ministre des Finances, chargé de la Lutte contre la fraude fiscale, sur "la récente condamnation de Dexia aux Pays-Bas" (n° 7537)**

**19 Vraag van de heer Georges Gilkinet aan de minister van Financiën, belast met Bestrijding van de fiscale fraude, over "de recente veroordeling van Dexia in Nederland" (nr. 7537)**

**19.01 Georges Gilkinet** (Ecolo-Groen): Monsieur le ministre, la Haute Cour des Pays-Bas vient de condamner Dexia dans une affaire de leasing d'actions datant du début des années 2000.

À l'époque, près de 15 000 clients néerlandais de la banque Labouchère, que Dexia venait d'acquérir, avaient refusé l'accord à l'amiable proposé par cette dernière à la suite de la perte d'une partie de leur investissement consécutive à l'effondrement boursier. La plupart de ces clients exigeaient un remboursement refusé par Dexia au motif que la plainte était prescrite. La Haute Cour vient de réfuter cet argument.

Si le jugement porte sur un seul cas, il est susceptible de faire jurisprudence, engendrant de la sorte des pertes de plusieurs dizaines de millions d'euros pour la "banque résiduelle", dont nous sommes le garant. Nous en avons débattu hier au cours de la présentation d'un projet de loi portant dispositions diverses.

Monsieur le ministre, confirmez-vous les informations publiées par *L'Echo* et *De Tijd* concernant ce jugement? Quels en sont les tenants et aboutissants? Pouvez-vous me dire à quel montant le risque financier maximal est estimé par Dexia? Ce montant a-t-il été provisionné? Quel est l'impact potentiel de ce jugement sur la santé financière du groupe Dexia? A-t-il été pris en compte dans les prévisions budgétaires de la banque résiduelle?

**19.02 Johan Van Overtveldt**, ministre: Monsieur Gilkinet, l'affaire des contrats de leasing d'actions a démarré au début des années 2000. Plusieurs banques y ont été impliquées, parmi lesquelles Dexia à la suite de l'acquisition de la banque Labouchère aux Pays-Bas.

Un accord a été conclu dans le cadre d'une procédure de médiation conduite par M. Wim Duisenberg. Quelque 285 000 clients l'ont accepté, tandis qu'environ 15 000 l'ont refusé. Ces derniers sont représentés par une association pour la défense des intérêts des consommateurs, qui travaille sur une base *no cure no pay* et qui continue à essayer d'obtenir un règlement plus favorable de la part des tribunaux néerlandais.

La cour d'appel d'Amsterdam a dû se prononcer sur plusieurs dossiers, créant ainsi une jurisprudence nommée le "*Hofmode*" (modèle de la cour). Sur cette base, Dexia a indemnisé les clients dans le cadre du volet "Devoir de diligence". S'agissant du volet "Consentement des époux", la banque a invoqué, dans un dossier particulier, la prescription de la demande d'annulation du contrat par une épouse.

Le dossier se trouvant devant la cour d'appel, cette dernière a posé une question préjudicielle sur ce point à la Cour suprême (Hoge Raad). Cette dernière a décidé que, si une action collective a été intentée dans le cadre des litiges sur le manquement de consentement par les époux, il n'y a pas prescription tant que cette procédure collective n'est pas éteinte, période allongée de six mois pendant lesquels une simple lettre à la banque suffit pour suspendre la prescription.

Si, après étude approfondie, il s'avère que cette décision s'étend aux clients dans des cas similaires, ceux-ci devraient donc être compensés pour leurs pertes. Cependant, le nombre de clients concernés représente une minorité des 15 000 clients ayant refusé l'accord initial. Il est précisé qu'il s'agit d'une réponse à une question préjudicielle et que l'affaire est donc renvoyée à la cour d'appel compétente dans ce dossier.

Pour le reste, je voudrais encore souligner que le contenu des articles des journaux *De Tijd* et *L'Echo* n'étaient, hormis le titre et les montants cités, pas incorrects. Le contenu de cet arrêt est décrit dans le dernier paragraphe ci-dessous. Compte tenu des montants en question, cette décision n'aurait pas d'impact substantiel sur la "santé financière" du groupe Dexia ni sur l'exécution du plan de résolution ordonné. Finalement, la société Dexia Nederland dispose d'un capital assez solide pour pouvoir faire face à ses obligations dans ces dossiers.

**19.03 Georges Gilkinet** (Ecolo-Groen): Monsieur le ministre, je vous remercie pour la précision de votre réponse. Je note qu'il n'y a pas d'impact substantiel sur Dexia et qu'il y a en tout cas des réserves suffisantes pour assumer une éventuelle confirmation par la cour d'appel concernée de la condamnation de Dexia.

Monsieur le ministre, je vous interrogerai à nouveau dans quelques mois pour connaître les suites de ce dossier qui nous rappelle combien nous continuons d'assumer un risque important avec la garantie que nous avons donnée aux gestionnaires de Dexia et parce que nous n'avons pas été assez exigeants à l'époque à l'égard des conditions de prudence à respecter par les établissements bancaires.

*Het incident is gesloten.*  
*L'incident est clos.*

**20 Vraag van de heer Peter Dedecker aan de minister van Financiën, belast met Bestrijding van de fiscale fraude, over "het online opvragen of ontvangen van aanslagbiljetten van de inkomstenbelasting" (nr. 7540)**

**20 Question de M. Peter Dedecker au ministre des Finances, chargé de la Lutte contre la fraude fiscale, sur "la demande ou la réception électronique des avertissements-extraits de rôle relatifs à l'impôt sur les revenus" (n° 7540)**

**20.01 Peter Dedecker** (N-VA): Mijnheer de minister, in september communiceerde de firma Zoomit dat de

aanslagbiljetten, net zoals de voorbije jaren, opvraagbaar zijn in de Zoomit-toepassing van de verschillende onlinebankingplatformen voor wie deze keuze maakt bij het indienen van de aangifte. Deze integratie maakt het mogelijk om met één muisklik direct het saldo te betalen als men moet bijbetalen.

Kort daarvoor kreeg het grote publiek echter een andere communicatie te zien, onder meer op de VRT-journaals, van topambtenaar Frank Robben, die zei dat vanaf dit jaar alle belastingplichtigen hun aanslagbiljet zullen kunnen terugvinden in een nieuwe, speciaal door de overheid gecreëerde e-box. Een aantal mensen viel uit de lucht en dacht dat ze nog een extra mailbox kregen van de overheid, vroeg zich af waar ze dat gingen vinden en of ze ermee overweg zouden kunnen. Mensen schrokken ervan, dachten dat ze gingen moeten leren werken met een nieuwe mailbox. Dat was geen verstandige communicatie, daarom heb ik een aantal vragen daarover.

In hoeverre was de aankondiging van de heer Robben op het VRT-journaal correct? Overwoog de fiscus toen of overweegt de fiscus vandaag nog steeds om een bijkomende toepassing te creëren, te gebruiken om de aanslagbiljetten te versturen? Waarom of waarom niet? Hoe ver stond of staat die integratie met die nieuwe e-box die door de overheid zelf aangemaakt wordt?

Welk voordeel ziet de FOD Financiën in zo'n nieuwe mailbox, in opnieuw het warm water uitvinden zeg maar, die in 2015 een fantastisch klinkende en heel erg vernieuwende 10 Megabyte ruimte aanbiedt ten opzichte van private platformen? Welke kosten zijn reeds gemaakt voor de integratie van de e-box in de systemen van de fiscus?

Met welke private diensten en applicaties werkt de FOD Financiën vandaag reeds samen om communicatie, bijvoorbeeld het aanslagbiljet of andere zaken, af te handelen? Hebt u cijfers over het gebruik daarvan door het grote publiek, door de belastingplichtigen, de voorbije jaren?

Door welke private diensten en applicaties werd de FOD reeds gecontacteerd om eventueel een integratie of samenwerking te bekijken? U weet dat er heel veel aanbieders zijn voor elektronisch aangetekende zendingen en voor elektronische facturatie, dat is een vrije en open markt, waar meerderen concurreren voor de beste service aan de beste prijs. Op welke manier of criteria worden dergelijke vragen vanuit de markt overwogen door de FOD?

Met mijn volgende vraag peil ik naar uw keuze als minister, als beleidsmaker. Bent u van mening dat de FOD Financiën het best werkt met een door de overheid gecreëerd of nieuw te bouwen of verder te ontwikkelen eigen systeem voor de communicatie met belastingplichtigen, of wenst u eerder gebruik te maken van een veelheid aan door het publiek veelgebruikte en goedgekende applicaties met tal van extra toepassingen en diensten, vanuit private platformen, geïntegreerd met de meest gekende zaken en die toelaten om die zaken af te handelen? Hoe interpreteert u het regeerakkoord op dat vlak?

**20.02** Minister **Johan Van Overtveldt**: Mijnheer Dedecker, voor de elektronische verzending van het aanslagbiljet betreffende de inkomstenbelastingen naar de pc-banking van de belastingplichtige zelf, heeft de FOD Financiën een beroep gedaan op de firma Isabel en wordt daarvoor de dienst Zoomit gebruikt. Voor het jaar 2015 zijn er momenteel 479 261 actieve Zoomitdossiers. Voor het jaar 2014 bedroeg dat aantal 414 829. Voor 2015 betekent dit dus dat één op de drie Tax-on-webgebruikers Zoomit gekozen heeft. De FOD Financiën is in september dan ook gestart met het uitsturen van de eerste belastingafrekeningen via Zoomit.

De FOD Financiën werd niet gecontacteerd door private diensten en applicaties om eventuele integratie of samenwerking te bekijken omtrent de elektronische verzending van de aanslagbiljetten. Er bestaat geen formele samenwerking in dat domein, ook niet met de applicatie die u vernoemt in uw vraagstelling. De communicatie die in die zin werd uitgebracht, is dan ook niet bevorderlijk voor de correcte informatie aan onze burgers.

Voor mijn administratie is het portaal MyMinfin het instrument dat bestemd is voor de elektronische communicatie van en naar de burger. Eventuele synergie is mogelijk tussen verschillende elektronische communicatiekanalen, voor zover de technische integratie mogelijk en noodzakelijk is.

Er werden nog geen kosten gemaakt, daar de integratie van deze systemen nog niet tot stand werd gebracht.

Conform het regeerakkoord moet de voorkeur worden gegeven aan het gebruik van communicatiekanalen die een maximaal aantal burgers kunnen bereiken op een gemakkelijke, economische en elektronische manier. Uit het aantal Tax-on-webgebruikers die voor Zoomit kiezen, kunnen wij wel al afleiden dat het bereik van deze applicatie behoorlijk succesvol is. Er wordt uiteraard de voorkeur gegeven aan ons portaal MyMinfin, dat zeker de komende maanden een evolutie zal kennen op het vlak van dienstbaarheid en toegankelijkheid.

Dit belet niet dat mijn departement bereid is mee te werken aan alle initiatieven die een zo ruim mogelijke toegankelijkheid voor de burgers bevorderen. Mijn interpretatie op dat vlak is heel eenvoudig deze van het regeerakkoord, waarin wordt bepaald dat de communicatie tussen belastingplichtigen en belastingadministratie zoveel mogelijk, of minstens verder moet worden gedigitaliseerd.

**20.03 Peter Dedecker (N-VA):** Mijnheer de minister, ik dank u voor uw open houding, die ik ten zeerste apprecieer. U staat open voor samenwerking met andere partners, teneinde hetzelfde doel te dienen, met name de informatie zo gebruiksvriendelijk mogelijk aan te bieden aan zoveel mogelijk mensen. Dat is inderdaad iets anders dan een administratie die zich opsluit en een speciale eigen toepassing bouwt, zodat de burger opnieuw die toepassing moet aanleren, enkel voor communicatie met die ene dienst. Ik meen dat u de juiste keuze maakt, en ik betreur de communicatie van de heer Robben ter zake.

Wat het portaal MyMinfin betreft, dat is weliswaar een eigen toepassing, maar het gaat hier om een dossierbeheerder. Dat is een logische zaak. Het is goed dat daar verder in geïnvesteerd wordt, om de gebruiksvriendelijkheid te vergroten. Een en ander zal wel verbeteren eens minister De Croo werk maakt van de toegang tot de overheid via smartphone en dergelijke meer, in plaats van via de e-ID-kaartlezer, die door sommigen maar moeilijk aan de praat te krijgen is.

Ik ben zeer tevreden dat u openstaat om mee gebruik te maken van de synergie van de markt en dat een maximaal aantal burgers bereikt kan worden door een gebruiksvriendelijke toepassing.

*Het incident is gesloten.*

*L'incident est clos.*

**21 Vraag van de heer Peter Dedecker aan de minister van Financiën, belast met Bestrijding van de fiscale fraude, over "een bankierseed voor alle werknemers van de banken" (nr. 7541)**

**21 Question de M. Peter Dedecker au ministre des Finances, chargé de la Lutte contre la fraude fiscale, sur "un serment prononcé par les employés des banques" (n° 7541)**

De **voorzitter**: Die eed bestaat al in Nederland.

**21.01 Peter Dedecker (N-VA):** U haalt dat terecht aan, mijnheer de voorzitter. In Nederland heeft men die eed inderdaad ingevoerd. Ook bij ons bestaat er zoiets als de formele garanties inzake deskundigheid en onafhankelijkheid, het zogenaamde fit-and-properbeleid, waarop toegezien wordt door de Nationale Bank. In Nederland gaat men nog een aantal stappen verder. Daar moeten werknemers in de financiële sector sinds dit jaar verplicht een bankierseed afleggen, waarin zij onder meer beloven het belang van de klant en de maatschappij voorop te stellen, een beetje naar analogie van de eed van Hippocrates voor dokters. Sommige journalisten beschrijven het als de eed van *hypocrites*, maar daar zal ik zelf niet op ingaan. Dat laat ik voor rekening van de auteur.

Om te voorkomen dat het bij wollige praat blijft, kan een tuchtcommissie sancties opleggen, als de eed gebroken wordt. Het gaat dus om een intentieverklaring met bindende elementen. Niet alleen moet daarmee het beeld van de bankensector voor de buitenwereld en de deugdelijkheid verbeterd worden, er hangen ook concrete gevolgen aan vast.

In Nederland is de gedragscode, die door de hele bankensector moest worden ondertekend, gekoppeld aan het tuchtrecht uitgesproken door tuchtrechtbanken. De eed werd daar uitgebreid. De eed betekent niet alleen een stok achter de deur, het gaat niet alleen om de tuchtrechtelijke aspecten, men kan de eed ook als een soort onderscheiding verkopen. Het gaat ook om de beroepseer, die zo voor een stuk teruggebracht wordt bij mensen die het de voorbije jaren lastig hebben gehad, niet zozeer door hun eigen toedoen als bankier, maar veeleer door beslissingen die in de voorbije jaren hogerop genomen werden.

Ik ondersteun het voorgaande graag met een citaat van Jos Clijsters, de toenmalige CEO van Belfius, van 8 augustus in *De Tijd*: "Zowel de FSMA als de Nationale Bank levert vandaag een veel strenger en beter toezicht, maar ik vrees dat bankiers snel vergeten. Ik hoop dat iedereen de lessen van het verleden onthoudt". Daar kan zo'n eed wel toe dienen.

Mijnheer de minister, in hoeverre ziet u in een bankierseed een instrument om het vertrouwen in de bankensector te herstellen?

Welke bedenkingen en/of opmerkingen hebt u bij de bankierseed zoals die in Nederland werd ingevoerd?

Een bankierseed is een zaak, een klokkenluiderswet een andere. In hoeverre overweegt u een dergelijke wet in te voeren voor de banksector met maximale garanties inzake immuniteit en anonimiteit voor de klokkenluiders? Hoe staat u hier tegenover?

Ten slotte, er wordt in Nederland ook geopperd dat de bankierseed ingang zou moeten vinden in de rest van Europa. Welk standpunt zult u hieromtrent innemen op het Europese forum? In hoeverre werd de eed reeds besproken in de eurogroep?

**21.02** Minister **Johan Van Overtveldt**: Mijnheer Dedeker, de bankierseed kadert in het zogenaamde fit-and-properbeleid van de financiële sector. De beoordeling van het zogenaamde fit-and-properkarakter van bestuurders van banken en verzekeringsondernemingen maakt uiteraard deel uit van het prudentiële toezicht, dat door de Nationale Bank wordt uitgeoefend op de bank- en verzekeringssector. De Nationale Bank dient bij zowel uitvoerende als niet-uitvoerende bestuurders na te gaan of zij beschikken over de vereiste professionele betrouwbaarheid, deskundigheid en passende ervaring.

De Nationale Bank heeft in 2013 een gedetailleerde fit-and-propercirculaire opgesteld met de wijze waarop de Nationale Bank, als toezichthouder, de wettelijke fit-and-properverplichtingen van financiële instellingen interpreteert, ten aanzien van personen die welbepaalde functies opnemen. Er werd in de circulaire tevens verduidelijkt hoe te werk wordt gegaan bij de beoordeling van de deskundigheid en de professionele betrouwbaarheid van die personen. Samen met de fit-and-properbepalingen in de zogenaamde nieuwe Bankenwet van 25 april 2014 en in de bestaande en in voorbereiding zijnde verzekeringscontrolewet, vormt de circulaire een aangescherpt Belgisch kader inzake screening van geschiktheid van personen die op het hoogste niveau moeten meedraaien in de financiële sector.

Voor de volledigheid wil ik erop wijzen dat alle als belangrijk aangemerkte Belgische banken voor wat dit betreft onder het rechtstreeks toezicht vallen van de Europese Centrale Bank.

De Nationale Bank volgt de ontwikkelingen hieromtrent in onze buurlanden, waaronder ook die in Nederland, op. De eed waarnaar u verwijst, staat los van een heel aantal andere, meer inhoudelijke wijzigingen aan het fit-and-properbeleid van De Nederlandsche Bank en de autoriteit Financiële Markten. Die instellingen hebben bijvoorbeeld in 2011 hun beleidsregel "Deskundigheid" ingevoerd, met veel nadruk op de skills en managementvaardigheden die de zogenaamde beleidsbepalers dienen te hebben.

De inhoudelijke aanscherping van het beleid in Nederland inzake beoordeling van het fit-and-properkarakter is relevant voor de Nationale Bank, veeleer dan de eedaflegging op zich.

Volledigheidshalve kan ook worden gewezen op de formulieren die de NBB hanteert bij de zogenaamde fit-and-properscreenings. Op het einde van de formulieren moeten de betrokken persoon en instelling uitdrukkelijk verklaren dat de informatie die zij aanleveren, juist en volledig is. Dat is een belangrijke responsabilisering vanwege de toezichthouder. In de circulaire zelf wordt overigens uitdrukkelijk onderstreept dat een lacune of onjuistheid qua informatie een negatieve beoordeling tot gevolg heeft. Eigenlijk bestaat een dergelijke "eed" bij ons dus al langer.

De nieuwe Bankenwet, waar ik al naar verwees, bevat veel instrumenten voor de toezichthouder. Dat zal ook het geval zijn met de in voorbereiding zijnde nieuwe verzekeringscontrolewet. De fit-and-propercirculaire van de Nationale Bank draagt ook reeds in geruime mate bij tot een responsabilisering van en binnen de sector.

De vraag rijst of wij nog bijkomende instrumenten nodig hebben. Beide instrumenten moeten ook passen in het toezichtmodel van elk land en van de Europese Centrale Bank. De Nederlandsche Bank heeft specifieke

ervaring op dat vlak en heeft reeds pionierswerk inzake *supervision of behaviour and culture in the financial sector* verricht. De bankierseed schrijft zich in dat perspectief in.

In het kader van het gemeenschappelijk toezicht onderzoekt de ECB momenteel of de Nederlandse aanpak inzake *behaviour and culture* kan worden uitgerold in het hele eurogebied. Er werd in dat verband een nieuwe taskforce, overigens onder voorzitterschap van de reeds vernoemde Nederlandsche Bank, opgericht waarin de Nationale Bank op actieve wijze meewerkt. De Belgische autoriteiten zullen in die context evalueren of bijsturing van de thans bestaande toezichtinstrumenten nodig en wenselijk is.

**21.03 Peter Dedecker (N-VA):** Mijnheer de minister, het klopt dat het toezicht zeker is aangescherpt. Het fit-and-properbeleid is daarin zeker versterkt, maar dat geldt vooral voor de toplui. In de eerste plaats moet men daarnaar kijken, maar de bankierseed is een aanvulling op het verhaal om vooral in de hoofden een mentaliteitsshift teweeg te brengen in de bredere geledingen van de banken, buiten de strikte regels, die ook nodig zijn. Op die manier kan er bij de mensen weer een soort beroepseer komen. Het gaat er dus niet alleen om zich strikt aan de regels houden. Regels zijn één ding, maar het eigen gedrag en kijken naar de regels – regels volgen omdat het regels zijn of omdat men ze goedvindt – zijn twee verschillende zaken, vandaar het Nederlandse beleid.

Het is natuurlijk heel straf – u zei het reeds – dat de ECB op dit moment onderzoekt om de Nederlandse aanpak als voorbeeld te stellen voor het eurogebied. Dat is een zeer duidelijk signaal. Ik kijk zeer hoopvol uit naar de conclusie van dat onderzoek.

Er zijn nog andere interessante zaken te bekijken, in Nederland pleit men bijvoorbeeld ook voor een soort van reflectiekamer bij financiële instellingen. Dat maakt inderdaad ook deel uit van de cultuur in Nederland, zoals u daarnet uitgebreid besproken hebt. Het zijn interessante voorbeelden om lessen uit trekken. Ik kijk uit naar verdere stappen ter zake.

*Het incident is gesloten.*

*L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Collega's, wij zitten in tijdsproblemen, ik had de minister beloofd om te stoppen om 13 u 00, het is nu 13 u 07 en er staan nog zes vragen op de agenda. Mijn excuses voor degenen die hier reeds lang wachten, maar wij stellen best hun vragen uit, want wij zouden nog een halfuur nodig hebben om de agenda af te werken en dat is niet mogelijk gezien de vooropgestelde timing van 13 u 00. Wij zullen die vragen dus volgende keer agenderen. U kunt ze natuurlijk ook stellen naar aanleiding van de begrotingsbespreking. Mijnheer Dispa, u hebt een aantal vragen die betrekking hebben op de begroting.

Les questions de M. Dispa (n<sup>os</sup> 7593, 7622 et 7594) sont transformées en questions écrites. De même pour la question n° 7549 de Mme Wouters et les questions n° 7556 de M. Calomne et n° 7586 de M. Vanden Burre.

Vraag nr. 7589 van de heer Dedecker wordt uitgesteld, alsmede vraag nr. 7542 van de heer Gilkinet.

*La réunion publique de commission est levée à 13.10 heures.*

*De openbare commissievergadering wordt gesloten om 13.10 uur.*